

občina krško

Leto IV

Številka 8

28. IV. 1983

NAS' GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

Naj ne ostanejo le ideje *Prizadevno in skrbno*

Nekaj časa je že preteklo od marčevske (30. 3. 1983) programsko-volilne konference občinske organizacije ZKS Krško. Zato se zavedamo možnosti, da bo kdo podvomil v umestnost tako zapoznelega izdajanja poročila o njej. Že, ko smo to delo načrtovali, smo se zavedali njegove obsežnosti in zapletenosti in bilo nam je jasno, da ga ne bo možno opraviti kar čez noč. Lotili smo se ga kljub vsemu predvsem zato, ker smo se zavedali družbene aktualnosti tega dogodka, ki ne more in ne sme zastareti. Končno je programsko-volilna konferenca le izhodišče, ki naj na podlagi opravljene analize položaja in dosedanjega dela zastavi naloge za enotno akcijo in učinkovito reševanje težav v prihodnjem obdobju.

Prav se nam je tudi zdelo, da imajo vsi člani osnovnih organizacij ZKS krške občine možnost dostopa do razprav, ki so jih delegati njihovih in drugih delegatskih enot posredovali udeležencem konference. S prebiranjem teh izbranih poročil si bodo lahko sami ustvarili podobo našega gospodarskega in družbenopolitičnega trenutka, do obojega pa nikor ne smejo ostati ravnodušni. Razprave (te, ki so objavljene delno ali v celoti, in one, ki zaradi obsežnosti gradiva niso tu objavljene) naj bi služile vsem le kot izhodišče za akcijo, ne pa kot cilj — prikazati lastne težave. Zato je prav, da člani osnovnih organizacij Zveze komunistov namenijo nekaj časa njihovi vsebini in skušajo tudi sami prispevati svoj obolus k iskanju najustrežnejših rešitev. Demokratični centralizem namreč nikakor ne izključuje možnosti konstruktivne samoiniciativnosti. Zato smo tudi zbrali in objavili gradivo, ki ga

(nadaljevanje na 2. strani)

O rezultatih gospodarjenja v letu 1982 je izvršni svet ravnokar pripravil poročilo. O tem gradivu bo tekla ustaljena razprava, kljub temu pa naj na tem mestu posebno izpostavim nekaj najpomembnejših podatkov in ugotovitev.

Gospodarstvo občine je v letu 1982 doseglo 18 milijard celotnega prihodka ali 29% več kot lani. Družbeni proizvod je porasel za 29,6%, kar ob upoštevanju vpliva cen pomeni, da se je realno povečal za 1,2%. Da realno praktično nismo uspeli povečati produktivnosti dela v letu 1982, kaže tudi podatek, da je fizični obseg proizvodnje ostal na ravni prejšnjega leta, pri tem pa se je število zaposlenih povečalo za 2,2%. Osnovni problem pri zagotavljanju nemotene proizvodnje je v večini OZD predstavljala potreba po uvoženih surovinah in po soudeležbi oziroma združevanju deviz za domače dobavitelje. Izvojni rezultati in delež razpolagalne pravice za devize, ki se je skozi leto 1982 stalno zniževal, jim niso zagotavljali normalne oskrbe z reprodukcijskimi materiali in surovinami. Seštevkvi kažejo, da je izvoz na konvertibilno področje padel za 7% in dosegel 39 milijonov dolarjev, medtem ko je uvoz močno porasel, in sicer za 45,5% in dosegel vrednost 43,5 milijonov dolarjev.

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETDEM OBDOBJU

OSNOVA ZA KRITIČNO PRESOJO

Poročilo prav gotovo ne obsega celovite problematike in vprašanj ter odgovorov in ocen o uresničevanju nalog Zveze komunistov v občini in v vseh delovnih in življenjskih okoljih, po oceni predsedstva in komiteja pa daje osnovo za kritično presojo naše uspešnosti oz. odpira vrsto vprašanj, kjer je na še delo pomanjkljivo, premalo vsebinsko, premalo uspešno. Poročilo bo dopolnjeno z uvodnim referatom predsednika komiteja, predsednikov komisij in razpravami na sami konferenci. Tako sprejete skupne ocene vseh komunistov v občini bodo podlaga za opredelitev naših nalog v naslednjem obdobju.

Izgube v višini 1,5 stare milijarde so izkazane v Elektrarni Brestanica in skupnih službah Kovinarske Krško. Izgube v višini preko 30 milijard je bila izkazana tudi v Nu- (nadaljevanje na 2. strani)

4. maj 1980 — 4. maj 1983

imate v rokah. Žal nismo uspeli pravočasno dobiti Programskih izhodišč, ki naj bi jih sestavila komisija za izdelavo sklepov in jih bomo objavili v eni izmed rednih števil Našega glasa. Vsekakor pa velja, da ta izhodišča določajo le osnovno smer in načela, medtem ko bo treba rešitve problemov in bitko za uspeh naše stabilizacijske politike dobivati vsak dan znova, z izvirno, učinkovito idejo in z zagnanim, odgo-

vornim delom vseh članov naše družbe. Naloga komunistov je le, da se morajo zavedati svoje naloge, da so akcijsko jedro in najbolj napredna sila te družbe, ki deluje s svojim zgledom. Poudarjam: to velja za komuniste in to jih mora ločiti od ostalih sopotnikov, ki so tudi (žal) člani Zveze komunistov.

Komisija za agitacijo
in propagando

(nadaljevanje s 1. strani)

klearni elektrarni Krško. Bolj zaskrbljujoč pa je podatek, da je vrsta kolektivov poslovala na robu rentabilnosti. Tako poleg izgubašev niso formirali skladov kar v 8 delovnih organizacijah.

Poprečni čisti mesečni dohodek v občini Krško je znašal 14.707,00 din ali 23,5% več kot v letu 1981, kar ob upoštevanju rasti življenjskih stroškov pomeni za 5% tanjšo plačilno kuverto. Posebno je treba poudariti, da so delovne organizacije materialne proizvodnje v globalu spoštovale razmerja, opredeljena v družbenem dogovoru o razporejanju dohodka in sredstev za osebne dohodke, saj so brez upoštevanja izvoza razporedile za osebne dohodke 24,77% več, medtem ko bi jim dohodek dovoljeval 25,2%-no rast mase osebnih dohodkov.

Delovne organizacije Kovinarska, KOSTAK in delovne skupnosti stanovaljsko komunalnih služb pa so pri tem poročale tudi preveč izplačane osebne dohodke iz leta 1981. Ti podatki kažejo na zelo odgovoren odnos do uresničevanja z družbenim dogovorom sprejetih obveznosti, kar je gotovo plod resnega in odgovornega dela v posameznih okoljih.

Rezultate, ki smo jih dosegli v letu 1982 na področju gospodarjenja, lahko ocenimo kot relativno dobre, če pri tem upoštevamo težave, v katerih so se naloge uresničevale. To je gotovo plod velikih naporov vseh delovnih ljudi, ki so se v vseh sredinah zavzemali za uresničevanje zastavljenih nalog in pri tem prispevali svoj delež k stabilizacijskim naporom.

Veliko priprav in dela smo tudi komunisti v naši občini vložili v nastajanje planov za leto 1983. Z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju občine Krško za leto 1983 smo prišli do dokumenta, ki je maksimalno usmerjen k stabilizacijskim naporom. Za primer naj navedem le en podatek. Skozi poglavlje razpravo, zlasti v vrstah Zveze komunistov, smo se odločili, da na ravni občine ne bomo dodatno obremenjevali materialne proizvodnje na račun skupne in splošne porabe. Zato smo z resolucijo predvideli, da mora rast sredstev za skup-

ne potrebe zaostajati za rastjo dohodka v občini Krško za preko 70 %, medtem ko je v republiki to zaostajanje predvideno za 50% za rastjo dohodka. Seveda pa se s tem začenjajo problemi na področju izpolnjevanja nalog družbenih dejavnosti.

Za zagotavljanje normalne preskrbe bomo z učinkovito organizacijo posredovali po potrebi tudi z blagovnimi rezervami, s čimer ne bi smela biti problematična preskrba z nekaterimi najpomembnejšimi življenjskimi artikli. Prav tako že tečejo priprave za pričetek prodaje premoga za široko potrošnjo. Rudnik Senovo in Preskrba imata bilančno zagotovljeno količino preko 10 tisoč ton premoga. Te dni se bo pričela prodaja, tako da bi se s tem izognili nepotrebnim gneči v jeseni.

V preteklih letih smo v občini Krško vlagali veliko naporov in tudi sredstev za dvig proizvodnje hrane, kar naj bi prispevalo k boljši lastni oskrbljenosti. Tako smo v zadnjih štirih letih, torej od leta 1979, samo iz proračunskih sredstev namenili za kmetijstvo preko 7 starih milijard dinarjev, 2 stari milijardi pa smo združili na ravni republike. Lani je bil v občini Krško med prvimi v Sloveniji ustanovljen sklad za intervencije v proizvodnji in porabi hrane, kjer delovni ljudje združujejo sredstva v višini 0,5% od bruto osebnega dohodka. Skupaj s sredstvi proračuna in republiškega sklada smo dosegli v občini Krško znatne viške, poleg ostalih pri proizvodnji mleka, telet in mlade pitane govede. V zadnjem letu pokrivalo tudi potrebe pri prašičereji. Žal pa z odkupom ne zagotavljamo celotne oskrbe z mesom v občini Krško, ker prihaja zaradi neusklajenih cen do odliva živine na druga območja. Odkupne cene živine so na prostem trgu ta čas znatno višje in znaša razlika v ceni pri 500-kilogramskem pitancu kar 3,5 starih milijonov dinarjev. Po podatkih je bil lani odliv pri teletih 2000 komadov in pri mladi pitani govedi 1000 komadov. Nesorazmerja pri cenah so bila sicer prisotna tudi v lanskem letu, vendar smo reševali problem s kompenzacijo iz proračunskih sredstev, saj smo v ta namen porabili kar 1,5 stare milijarde din. Kot

V letu 1983 so se močno spremenile razmere v proračunskih prihodkih občinskega proračuna. V letu 1983 je bil prerazporejen del prometnega davka iz občine v republiko, dalje je bil ukinjen davek na tovorna vozila, zaradi restrikcij pa se znižujejo tudi nekateri drugi viri prihodkov. Tako bodo prihodki proračuna v letu 1983 nižji za okoli 4 stave milijarde dinarjev. Ne govorim to zaradi problemov financiranja tipičnih proračunskih postavk, kjer mora biti prisotna maksimalna stopnja varčevanja, ampak predvsem zato, ker smo v letu 1982 namenili iz proračuna skoraj 3 milijarde starih dinarjev za intervencije v gospodarstvu, od tega pretežno v pospeševanje proizvodnje hrane, kompenzacije za meso in blagovne rezerve. Ob tako spremenjenih pogojih so v letu 1983 usahnile kakršnekoli možnosti intervencij, zlasti na področju preskrbe in tudi nadaljnega formiranja občinskih blagovnih rezerv.

Prvi podatki o gospodarjenju v letošnjem letu kažejo, da se je fizični obseg industrijske proizvodnje v prvih dveh mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani znižal za 2%. Po podatkih Narodne banke smo s 4 milijoni dolarjev dosegli komaj lanskoletno raven izvoza na konvertibilno področje, medtem ko je uvoz s konvertibilnega področja skoraj polovico manjši od tovrstnega uvoza v lanskem enakem obdobju. Razlog za to je devizna nelikvidnost bank. Kljub temu letos ni prišlo do zastojev v proizvodnji. Delovne organizacije poročajo, da poskušajo reševati stanje s stalnim prilaganjem proizvodnih programov, nadomeščanjem uvoženih surovin, nekateri pa imajo še skromne zaloge, ki hitro kopnijo. Zelo kritična je situacija v Tovarni celuloze in papirja, kjer so poleg slabe oskrbljenosti s surovinami in reprodukcijski ostali praktično brez uvoženih rezervnih delov. Poleg zelo težavnega položaja uvozne odvisne proizvodnje pa bo na podlagi ocen pričakovati tudi v občini Krško v letošnjem letu težave zlasti v preskrbi prebivalstva, cenovni politiki in uresničevanju dogovora na področju delitve osebnih dohodkov, katerih realna vrednost stalno pada.

rečeno je letos možnost intervencij iz proračuna popolnoma usahnila. Rešitev vidimo le v celotni uskladitvi med republikami, o čemer smo večkrat opozorili tudi ustrezne republiške organe. Da bi vsaj delno nadoknadili in tudi popestrili preskrbo z mesom, tečejo te dni zadnje priprave pri usposabljanju ene od sicer praznih prodajaln mesa za prodajo rib preko Delamarisa iz Izole. Prodaja mora steči v začetku meseca aprila letos, organizira pa jo M-Agrokombinat.

Na področju delitve osebnih dohodkov so bila lani dosežena razmerja, ki jih opredeljuje družbeni dogovor. Glede na zelo zaostrene možnosti rasti dohodka v letošnjem letu bo problematika na tem področju še težavnejša. V vseh okoljih bo potrebno angažirati vse sile, zlasti pa bodo morali biti prizadevni komunisti, in iskati možnosti le v smeri aktiviranja vseh rezerv za hitrejše povečanje dohodka.

Stanje brezposelnosti kaže, da se je število iskalcev zaposlitve v občini Krško znižalo in je znašalo 11. marca letos 230. Neusklajene pa so ta čas še bilance potreb po delavcih, izkazanih v OZD, ki predvidevajo večjo stopnjo rasti od resolucijske.

Občine so v letu 1983 pristojne urejati cene za komunalne, obrtne in gostinske storitve ter za stannarine. Torej imamo za ta segment cenovne politike v rokah škarje in platno. Zavedati se moramo, da tudi te cene vplivajo na življenski standard občanov. Po drugi strani pa

s temi cenami rešujemo ekonomski položaj dejavnosti najširšega družbenega pomena, to je na področju stanovanjsko komunalnega gospodarstva. Ni treba posebej izpostavljati, kakšen je položaj samo na področju vodooskrbe, ki je milo rečeno najmanj kritičen. Ne moremo biti zadovoljni z vzdrževanjem in racionalno rabo stanovanjskega fonda. Pri odločitvah o teh cenah storitev se moramo komunisti zavzeti za rešitev, ki bo omogočila normalno poslovanje teh dejavnosti, pri čemer pa je nujno zahtevati takšno organiziranost izvajalcev, kjer bodo izkoriščene vse možne rezerve, in na tak način prispevati, da bi bil dvig cen teh storitev čim nižji.

Kljub velikim težavam, s katerimi se vsakodnevno ukvarjamo, se mora delo komunistov v letošnjem letu nujno osredotočiti na iskanje dolgoročnejših razvojnih poti, zlasti v posameznih vejah materialne proizvodnje. Pri tem bo potrebno angažirati vse strokovne raziskovalne in ostale kadrovske potenciale, ki so posebno kot komunisti odgovorni za realizacijo te naloge.

Kljub temu, da so v predlaganih programskih usmeritvah za nadaljnje delo komunistov praktično celovito povzeta vprašanja v zvezi z družbenoekonomskimi odnosi, predlagam, da se pred dokončnim izoblikovanjem programskih nalog proučijo tudi razmišljanja, o katerih sem razpravljal.

VINKO BAH, dipl. ing.

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško

Stabilizacijski napor

DRUŽBENOEKONOMSKI POLOŽAJ PAPIRNE INDUSTRIJE, ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV IN STABILIZACIJSKI NAPORI V KOLEKTIVU

Ekonomski položaj proizvajalcev roto papirja se konstantno poslabšuje. Spremembe pogojev poslovanja in uvedba restriktivnih mer v režimu uvozne-izvozne politike v letu 1981 in 1982 so postavile proizvajalce časopisnih papirjev v tak položaj, v katerem ne ustvarjamo sredstev niti za enostavno reprodukcijo. Z ozirom na ta dejstva smo imeli v naši delovni organizaciji na začetku leta 1983 akcijsko konferenco vseh komunistov, na kateri smo se dogovorili in sprejeli stališča, da bomo vse notranje rezerve, ki obstojajo v naši delovni organizaciji, maksimalno izkoristili, s tem pa dosegli čim boljše ekonomske in finančne rezultate. Ker so se v letu 1982 pogoji poslovanja zelo hitro spreminjali, razmere v delovni organizaciji pa so se slabšale zaradi sprememb ekonomskega poslovanja, smo v novembru mesecu 1982 imeli tudi problemsko konferenco. Sprejete sklepe problemske konference smo obravnavali tudi na organih upravljanja naše delovne organizacije. S temi aktivnostmi in razlogi smo seznanili tudi organe v občini, republikah in federaciji. Zvezni IS je na svoji 526. seji marca 1982 sprejel zaključke, ki so obvezali vse pristojne — od federacije do republik in pokrajin — da vsak iz svoje pristojnosti pomaga pri reševanju ekonomskega položaja proizvajalcev in potrošnikom časopisnega papirja hkrati.

V letu 1982 smo proizvajalci časopisnega papirja z maksimalnim dinarskim zadolženjem in terminskim nakupom deziv omogočili nemoteno izhajanje informativno-političnih časopisov (leto kongresov). Taka poslovna politika, v kateri je izostala pomoč širše družbene skupnosti, je proizvajalcem časopisnega

papirja ustvarila znatne izgube in sedaj poslujemo na meji rentabilnosti.

Z ozirom na to, da ne ustvarjamo skladov za razširjeno reprodukcijo, moram omeniti tudi to, da so stroji in naprave že zelo stari. Kažejo se potrebe po rekonstrukcijah teh naprav, predvsem v proizvod-

nji električne energije in pare. Ravno tako nimamo na zalogi vseh potrebnih rezervnih delov, kajti če pride do okvare na strojih, bodo stroji stali.

Ob analizi zaključnega računa smo ugotovili, da moramo ves ostanek dohodka naše delovne organizacije razdeliti za pokrivanje obveznosti do samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje ter za povišanje cen različnih surovin. Naj naštejem samo nekaj: stroški proizvodnje so se povečali kar za 33%, stroški pri nabavi lesa so večji za 34%, cena premoga za 30%, za premog združimo zraven tega še za 25,7% več kot prej, mazut je dražji za 54%, lesovina 46,7%, odpadni papir za 10%, obresti od kreditov za 49% in ostalo za 29%.

Naša delovna organizacija se je tudi znašla v nevihti smoupravnih sporazumov. Z delovnimi organizacijami, ki nam dobavljajo surovine, repromaterial in tako dalje imamo sklenjenih kar več kot 40 različnih samoupravnih sporazumov, na osnovi teh pa moramo letno združevati kar 1,5 milijona dolarjev in 32 starih milijard din. Pri tem seveda nimamo druge izbire kot združevati, v nasprotnem primeru ne dobimo potrebnih materialov. Poudarka vredno je, da tako IS SRS, koordinacijski odbor pri Gospod. zbornici Slovenije in IS SFRJ podpirata naša prizadevanja tako po večji proizvodnji papirja kot zahteve po rešitvi dinarske in devizne (ne)likvidnosti.

Zaradi vsega tega je bil na pobudo komunistov in družbenopolitičnih organizacij sprejet izredno zahteven stabilizacijski program. Ta je slonel predvsem na zmanjševanju gramature papirja in na prihranku kemikalij, ki se uporabljajo pri proizvodnji papirja. Nekatere naloge iz tega programa pa so dolgoročne značaja, ki se bodo reševale v naslednjih letih.

S tem stabilizacijskim programom smo se vključili neposredno v zaključke raznih kongresov, ki so bili v letu 1982, in so govorili, da je potrebno maksimalno prizadevanje vseh subjektivnih sil za doseganje čim boljših proizvodnih rezultatov. S temi nalogami so se seznanili vsi člani kolektiva in so jih v celoti podprli.

Ce ne bi bilo take aktivnosti, bi imeli hude motnje v proizvodnji in bi končali poslovno leto 1982 z veliko izgubo, saj ocenjujemo, da bi bila izguba 50 — 60 milijard. Tako pa smo zaključili poslovno leto s pozitivno ničlo.

Najvažnejša naloga »Djura Salaja« je izvoz na konvertibilni trg. Opažamo pa, da so tisti, ki izvažajo več kot 30%, v slabšem položaju kot drugi.

Pred delovnim kolektivom stojijo izredno težki problemi, ki so vezani na specifično proizvodnjo, večji deli problemov bomo rešili sami, seveda pa moramo reševati te probleme tudi v širši družbeni skupnosti.

STANE ZUPANČIČ

Investicije v rudniku

POTEK IN IZPOLNJEVANJE PLANA INVESTICIJ V LETU 1982 V RUDNIKU RJAVEGA PREMOGA SENOVO

Investicijska dejavnost v letu 1982 je bila usmerjena predvsem v nadaljevanje izvajanja rudarsko odpiralnih del, opremljanje ter v izvajanje montažnih del strojne in elektro opreme po investicijskem programu »Odpiranje treh etaž pod koto 125«. Dela po tem programu so se začela že v letu 1979. Do sredine tega leta je bil program realiziran skoraj v celoti, razen izvajanja nove ventilacijske postaje v Ravnah. Tehnični prevzem rudarsko gradbenih del, novega transportnega sistema s pomočjo gumi transporterjev, črpališča na koti 102 s pripadajočo opremo in napravami je bil izdelan v začetku julija.

Pretežni del rudarsko gradbenih objektov je izvedla TOZD Rudarska dela Geološkega zavoda Ljubljana. Najzahtevnejša dela na teh objektih ter opremljanje le-teh pa smo izvedli z lastnimi strokovnimi službami. Prav tako je bila montaža vseh strojev in naprav opravljena v lastni režiji strojne in elektro službe rudnika. Komisija za tehnični pregled Republiškega komiteja za energetiko je dala posebno priznanje predvsem izvedbi tistih investicijskih del, ki smo jih opravili v okviru lastnih strokovnih služb. Po tehničnem pregledu se je nadaljevalo z dogovarjanjem in izpolnjevanjem novo zgrajenih objektov in naprav ter z odpravljanjem pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri obratovanju novo zgrajenih naprav.

Pri financiranju omenjenih investicij smo imeli ves čas težave, ker nam med letom dodeljene tranše energetskih sredstev niso zadoščale za normalno vodenje investicij. Da pri izvajanju investicij nismo utrpeli večjih zastojev, smo morali začasno uporabljati lastna sredstva amortizacije. Kasneje smo prav zaradi tega imeli veliko težav in zastojev pri izvajanju letnega programa enostavne reprodukcije, ker smo naleteli na izredno komplicirane postopke refundacije teh sredstev.

Ker nismo neposredno udeleženi pri delu raznih komisij in samoupravnih organov v okviru SOZD Elektrogospodarstva Slovenije, kjer se pripravljajo in izdelujejo pomembni osnutki oziroma predlogi za kasnejše odločitve oblikovanja srednjeročnih planov oziroma za uresničevanje letnih planov izgradnje elektroenergetskih objektov, imamo težave pri uveljavljanju naših potreb v teh planih. Zastopanje naših interesov in potreb v organih in telesih SOZD Elektrogospodarstva Slovenije in Interesne skupnosti za

energetiko, ki se izvajajo le preko služb in delegatov SOZD Rudarsko energetskega kombinata Edvarda Kardelja Trbovlje, pa je po naši oceni vse preveč obrobno in predvsem neučinkovito. Tako smo v letu 1982 tudi v celoti izpadli iz kroga tistih, za katere so se združevala sredstva sklada skupne porabe. Iz končne delitve čistega dohodka za leto 1981 namreč nismo uspeli pokriti več kot približno 25% minimalnih potreb sklada skupne porabe. Prepričani smo, da bodo te pomanjkljivosti odpravljene, zlasti veliko pa pričakujemo od nove samoupravne preobrazbe in organiziranosti elektrogospodarstva SR Slovenije, ki prav v tem trenutku intenzivno poteka.

V letu 1982 smo opravili tudi vsa potrebna pripravljala dela (študije, idejni projekti ipd.) v zvezi z izdelavo investicijskega programa vlaganj v II. fazo odpiranja zaloga premoga med koto 102 in koto 52. Ta vlaganja bi morali realizirati v letih 1983 in 1985 in so sestavni del srednjeročnega plana izgradnje elektroenergetskih objektov 1981 — 1985 SR Slovenije in plana prioritetenih objektov. Te naložbe so tudi tesno povezane z ohranitvijo kontinuitete pridobivanja premoga v Rudniku rjavega premoga Senovo po l. 1985, kar pa ni pomembno le za porabnike našega premoga, ki v pokrivanju svojih potreb še naprej računajo s tem virom energije, obstoj in razvoj Rudnika rjavega premoga Senovo je treba povezovati tudi z možnostjo ponovnega izkoriščanja zaloga premoga na območju Globokega. Rezultati zadnjih geoloških raziskav na območju Globokega so zelo obetavni, zato je s ponovnim izkopom lignita resno računati že v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Revizija in porevizija investicijskega programa Odpiranje zaloga premoga med koto 102 in koto 52 z Rudnikom rjavega premoga Senovo — II. faza sta bili opravljene v juniju oziroma v avgustu 1982. Investicijski program je bil nato predložen Odboru za razvoj in razširjeno reprodukcijo SOZD Elektrogospodarstva Slovenije, kjer pa se je postopek sprejemanja in odobravanja ustavil. Kakšna bo nadaljnja usoda tega investicijskega programa, je v tem trenutku docela odprto vprašanje. Znano je le to, da se mora postopek sprejemanja nadaljevati še na delavskem svetu SOZD Elektrogospodarstva Slovenije, na Poslovnem odboru Interesne skupnosti za energetiko, na organih Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino (SISEOT) in republiški komisiji za presojo investicij, ob tem pa že sedaj vemo, da s pričetkom izvajanja novih odpiralnih del že kasnimo.

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

KOMUNISTI — MOBILIZATORJI

Koliko smo v praksi vsebinsko ter revolucionarno dosledno uresničevali naloge v konkretnih delovnih in življenjskih okoljih v občini ter v koliki meri smo se dejansko uveljavili kot revolucionarna avantgarda delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in koliko smo s svojo aktivnostjo, primerom in zgleodom spreminjali razmere in razreševali aktualna vprašanja in probleme v konkretnih delovnih in življenjskih okoljih, moramo kritično in samokritično oceniti in odgovoriti na naši programski konferenci. Na njej moramo jasno začrtati naše nadaljnje aktivnosti v uresničevanju politike ZK, odpravi lastnih slabosti, pomanjkljivosti in nedoslednosti, nadaljnemu idejnemu in akcijskemu utrjevanju in doseganju take idejne in akcijske sposobnosti, da bomo kos nalogam, da bomo presegli še prisotno lastno zaprtost, da bomo v vseh delih družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema, v vseh delovnih in življenjskih okoljih resnični družbenopolitični aktivisti in mobilizatorji najširših ljudskih množic na liniji in ideji uresničevanja vsebine socialističnega samoupravljanja in strateških nalog dolgoročne gospodarske stabilizacije.

Odbor za financiranje investicij pri Planski poslovni skupnosti za premog je sicer investicijski program Odpiranje zaloga premoga med koto 102 in koto 52 v Rudniku rjavega premoga Senovo podprl in odobrilo, vendar s to pripombo, da ga bo mogoče operacionalizirati šele potem, ko se bo v okviru te skupnosti zbralo dovolj finančnih sredstev. Ob tem je treba posebej poudariti, da v naši republiki še do danes nismo uspeli najti načina zbiranja finančnih sredstev za naložbe v premogovništvo, v katerem bi bili udeleženi vsi porabniki premoga. Da bi vsaj delno nadomestili zamujeno, bi morali kar najhitreje organizirati tako imenovano Posebno energetsko skupnost za premogovništvo in elektrogospodarstvo, v katero bi bili vključeni predstavniki vseh vrst porabe premoga.

MARTIN VIDMAR, dipl. rud. inž.

Delegat OO ZK Rudnik Senovo EMIL ŽVEGLIČ je med drugim v svojem referatu opozoril tudi na nekaj naslednjih problemov in mnenj, izoblikovanih v tej organizaciji:

»Za čim bolj enakomerno oskrbo s premogom se je rudnik takoj, ko je bilo potrebno, vključil v prizadevanja, da bi ta oskrba čim bolj tekla in da bi zadostili potrebam najširšega kroga potrošnikov. Pri tem je nenehno sodeloval z izvršnim svetom občine in dosledno izvajal skupne dogovore (omejitev na 2 toni ipd.). Ocenjujemo, — to je bilo ugotovljeno tudi v OO ZK rudnika — da smo s takšnim obnašanjem, včasih tudi na našo škodo (s predelavo avtomobilov za prevoz po 2 toni smo imeli stroške), prispevali k enakomernejši in ustrežnejši oskrbi prebivalstva zlasti v Posavju.

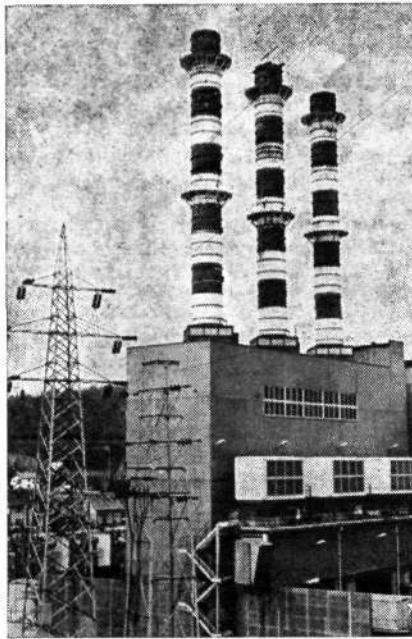
Pri vseh teh naših prizadevanjih pa kritično ocenjujemo neupravičeno obnašanje posameznih potrošnikov, ki so z različnimi pritiski skušali ustvariti sebi privilegirani položaj pri oskrbi s premogom, pa tudi tiste, ki so neupravičeno govorili, da so cene prevozov neusklažene in nepravilne. To ne more biti res že zaradi tega ne, ker mi ceno prevoza računamo na tono in ne izključno na prevoženi kilometer. Takšne cene imamo potrjene s strani skupnosti za cene in tudi inšpekcijske službe niso našle nepravilnosti.

Velik prispevek k stabilizacijskim naporom je bilo tudi delo v dela prostih dneh, ko smo v letu 1982 na ta način dosegli proizvodnjo preko 6000 ton.«

Kar zadeva samo samoupravno organiziranost v energetiki, je delegat OO ZK Rudnika Senovo prenesel stališča svojih tovarišev:

»Smo v fazi dogovarjanja samoupravne organiziranosti v energetiki. Družbeni dogovor postavlja pred nas velike naloge, ki jih v glavnem že izvajamo. Verjamemo pa, da ta prizadevanja ne potekajo povsod tako, kot smo se dogovorili in da si hočejo ponekod določila dogovora po svoje razlagati. Menim, da je pri izvajanju določil družbenega dogovora potrebno dosledno upoštevati določila oziroma pogoje Za-

kona o združenem delu, ki jih ta zahteva za posamezno obliko organiziranosti. Tako menimo, kar je težnja v SOZD, da ni primerno, da bi vse OZD v SOZD po organizacijski

Tokrat so slikovno gradivo za število prispevali člani fotosekcije Termoelektrarne Brestanica, ki so s kamero posneli nekatere značilne motive znotraj in zunaj svoje delovne organizacije.

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

PROIZVODNJA JE POTEKALA KONTINUIRANO

Zaostrene družbenogospodarske razmere so zahtevale izjemne aktivnosti in napore v vseh delovnih kolektivih pri izpolnjevanju proizvodno-gospodarskih nalog. Težave v oskrbi in preskrbi s surovinami, repromateriali in sploh pri zagotavljanju kontinuitete proizvodnje, problemi s preskrbo prebivalstva z nekaterimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, težave z notranjo in zunanjo likvidnostjo in drugi tekoči problemi in vprašanja na področju zagotavljanja kontinuitete proizvodnje in dela so v preteklem obdobju vzpodbudili vrsto aktivnosti, ki so po splošni oceni izvajane dosti uspešno, saj je celotna materialna proizvodnja, sicer s težavami in ob velikih naporih kolektivov, vendar kontinuirano potekala.

plati zreducirali na enotni imenovalec (vsi TOZD ali vsi DO), ampak je to potrebno oceniti za vsako obstoječo organizacijo združenega dela posebej, pač v skladu z njeno specifičnostjo in še posebej glede na dohodkovne, tehnološke in organizacijske ter druge povezave, ki jih znotraj SOZD-a ima.

Menimo, da Rudnik Senovo v odnosu do SOZD-a takih povezav nima razvitih v takšni meri, da bi to opravičevalo njegovo reorganizacijo v TOZD, ampak da imamo več pogojev za organiziranje v DO. Takšno je tudi stališče OO ZK, ki je že v tej fazi verificirano širše, še vnaprej pa pričakujemo tudi vašo pomoč.

Ocenjujemo, da bi bilo pametno, da bi v fazi priprav na problemsko konferenco v SOZD-u prišla v krško občino delovna skupina ZS ZKS za to področje in bi skupaj z njimi prediskutirali takšna naša razmišljanja.

OO ZK Rudnika Senovo ocenjuje, da vezi s SOZD še vedno niso takšne, kot bi morale biti in da SOZD še ne prevzema v celoti svoje funkcije. Ne moremo se znebiti vtisa, da se SOZD še vse preveč obnaša kot delovna organizacija in manj kot prostor, v katerem bi se krojila enotna poslovna politika vseh udeležencev v SOZD-u. Tudi na področju dohodkovnih odnosov stvari ne tečejo po pričakovanjih in menimo, da je prav problemska konferenca mesto, kjer bi se o tej celotni problematiki morali čvrsteje pogovoriti in dogovoriti.«

Pasivnost mladih komunistov

Svoj prispevek k razpravi bom razdelil na dva dela. V prvem želim spregovoriti o delovanju članov Zveze komunistov v Zvezi socialistične mladine Slovenije in o problemu pasivnosti.

Vemo, da je veliko članov Zveze komunistov po svojem statusu mladih. V naši občini kar precejšnje število komunistov še ni preseglo 27. leta starosti. In če bi upoštevali načelo, da morajo člani Zveze komunistov delovati v svoje okolju, bi lahko to razumeli tudi v obliki naloge in obveznosti po vključevanju in delovanju med mladimi. Vendar pa konkretna praksa v osnovnih organizacijah ZSMS in delno tudi v organih občinske konference kaže, da temu ni tako, da je manjši del članov Zveze komunistov vključenih v neposredno aktivistično delo med mladimi.

Vsekakor mladi člani Zveze komunistov lahko največ naredijo med svojo generacijo, med mladino, in to kot aktivisti najrazličnejših organizacij, bodisi ZSMS bodisi športnih, rekreativnih, kulturnih in drugih organizacij. Zato bi bilo prav,

da bi bila glavna teža njihove politične aktivnosti usmerjena tja. Toda to nikakor ne more pomeniti, da bi bila ostala torišča politične aktivnosti mladim ljudem zaprta. Dolžni so razvijati najširšo razpravo ter graditi stališča in aktiven odnos do najbolj perečih družbenih vprašanj, kajti vemo, da ni zgolj mladinskih problemov.

Prav mehanizem mladinske organizacije v sistemu socialističnega samoupravljanja omogoča nemoteno in samostojno vprašanje mladih generacij v celotno družbeno in politično življenje. Omogoča samostojno izražanje mladih generacij ter pripravo in politično vzgojo ljudi. Zato mora biti glavna aktivnost mladih komunistov usmerjena v proces političnega in družbenega osveščanja mlajših generacij znotraj ZSM. Poleg tega pa so mladi komunisti tudi dolžni razvijati politiko uvrščanja mladih ljudi v celoten samoupravni skupščinski in politični sistem.

V praksi se pogosto srečujemo s samoupravno in politično pasivnostjo širokih krogov delovnih ljudi, predvsem pa mladine. Res je, da je precej ljudi umaknjenih v probleme svojega delovnega mesta, v probleme privatnega življenja. Za širša družbena vprašanja se ne zanimajo. Ta politična pasivnost je zelo nevarna. Ob težjih ekonomskih in s tem političnih razmerah lahko prav ti ljudje postanejo plen demagoških gesel najrazličnejših sil. Človek, ki sam ne razmišlja o položaju družbe niti ne išče svojega položaja in smisla v družbi, se pogosto ne zaveda svojih dejanskih družbenih interesov in lahko kaj hitro postane sredstvo v rokah drugih. Menim, da ima ta politična pasivnost vrsto vzrokov, med njimi pa sta po mojem mnenju izrazito pomembna dva:

— nerazvitost samoupravne socialistične demokracije in

— nizka politična razgledanost.

Tisti samoupravni mehanizmi, v katerih sodelujejo najširši krogi delovnih ljudi in občanov, kot so zbori volilcev, delavski sveti, zbori delavcev, skupščine itd., imajo realno majhne pristojnosti in odgovornosti, čeprav je formalno pravno povsem drugače. Odloča se praviloma izven teh sredin, te sredine pa služijo bolj kot organiziran način obveščanja in potrjevanja že sprejetega. Politično delo ZSM, pa tudi ZS, v osnovnih sredinah, v organizacijah združenega dela, KS je premalo razvito in ni dovolj vplivno. V preteklosti in še danes so sklepi in stališča teh organov v mnogih od teh osnovnih sredin doživljali bojkot vodstvenih sil in celo — kot pravimo — metanje polen pod noge. To je negativno vplivalo na ljudi in na njihovo pripravljenost za družbeno in politično delo. Mnenje, da se stališča in mnenja ljudi ne upošteva pri odločitvah, je zakoreninjeno in ga mladi povze-

majo, odraz tega pa je družbena in politična neaktivnost.

Prav tako resen problem pasivnosti pa je nizka politična razgledanost širšega kroga delovnih ljudi in tudi mladine. Večina ljudi zaradi te nerazgledanosti ne izrazi svojih mnenj in stališč, ker ali nima dosti argumentov za svoje, lahko tudi povsem sprejemljive in pravilne poglede, ali pa teh pogledov in trditev ne zna argumentirati. Zato so tiho. Žal so to tudi posledice izobraževalnega sistema. Pred leti izvedena anketa o družbenih vrednotah mladih je pokazala na primer, da 45% mladih meni, da ljudje javno in odkrito razkrivajo nepravilnosti le, če so sami prizadeti. Po isti anketi pa so mladi menili, da so osnovni momenti, ki ovirajo javen in odkrit boj zoper nepravilnosti, naslednji:

44% mladih meni, da so v strahu pred posledicami,

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETDEM OBDOBJU

OMEJEVANJE ODLOČUJOČE VLOGE DELAVCA

Administrativno poseganje v urejanje družbenoekonomskih odnosov je še v marsičem zaostriло pogoje gospodarjenja in poslovanja. Zaostrene in zapletene gospodarske razmere zahtevajo sicer časovno omejeno in začasno administrativno poseganje za odpravo nakopičenih težav, je torej nujno, vendar je dejstvo, da v mnogočem omejuje prostor samoupravljanja, samoupravnemu sporazumevanju in dogovarjanju in s tem odločujoči vlogi delavca pri obvladovanju vseh tokov družbene reprodukcije.

13% jih meni, da so nesposobni za javno nastopanje,

23% mladih pa meni, da ni ovir za odkrit boj zoper nepravilnosti.

Družbene probleme pa je potrebno reševati, nekdo jih mora. In če ni pripravljenosti širših krogov za aktivno sodelovanje in vključevanje, potem jih rešujejo ožji krogi, tu pa so že nevarnosti, da se pojavi teokratizem, birokratizem in druge negativne težnje. Menim, da bomo morali prav komunisti storiti največ za to, da bomo v vseh krogih bolj spoštovali stališča in mnenja ljudi, še posebej pa tistih, ki morajo te sklepe in stališča realizirati.

Predvsem pa se komunisti ne moremo sprijazniti z raznimi oblikami oportunitizma od najostrejših oblik, ko ljudje raje požirajo krivice, namesto da bi odkrito in odlo-

čno nastopili zoper nje, do oblike, ko poiščemo prazen izgovor za lastno nemoč in nepripravljenost za kakršnokoli borbo.

— — — —

V drugem delu bi želel spregovoriti o današnjem družbenoekonomskem trenutku in o pojavih, za katere menim, da je nanje potrebno odločno opozoriti.

Vsi ugotavljamo, da se družbenoekonomske razmere stalno zaostrujejo in da je trenutni družbenoekonomski položaj zelo težak. Posebej pa velja ta trditev za delavce z nizkimi osebnimi dohodki in pa za mlade družine. Vendar se je v nas utrdilo nekakšno lažno prepričanje, da je za to stanje v celoti kriv in odgovoren nekdo drug, praviloma nekdo nad nami in izven našega okolja. Takšna razmišljanja ne vodijo k razreševanju teh stvari, ampak vzpodbujajo pasivnost, zmanjšujejo produktivnost, pa tudi navidezno opravičujejo nedelo. Za današnje razmere brez dvoma ni kriv in odgovoren v celoti ZIS ali organi federacije. Tam se mali problemi posameznih sredin akumulirajo, tam se akumulirajo le posledice nepravilnih odločitev in zato morajo v kratkem času poiskati uspešne rešitve, kar pa je težko. Zavedati se moramo, da smo se tudi v preteklosti srečevali z velikim številom večjih ali manjših problemov. Ne moremo in ne smemo si — predvsem mladi — dovoliti razmišljanj, da je bilo v preteklosti vse lepo in da smo samo z veliko žlico zajemali. To bi bilo krivično do vseh tistih, ki so s svojim delom, ustvarjanjem in velikim odrekanjem soustvarjali našo socialistično samoupravno družbo z močnimi ekonomskimi temelji. Rezultate lahko vidimo povsod, tudi v naši občini, in te pridobitve danes tudi vsi koristimo. Res pa je, da nismo vsega ustvarili le z lastnimi močmi, ampak veliko tudi s tujo pomočjo, vendar ne nepovratno, ki jo bomo morali drago plačati. Ker te pridobitve koristimo vsakodnevno, ne moremo zahtevati, da bo nekdo drug poravnal obveznosti, ki se nanašajo na izgradnjo našega družbenega standarda. Mislim pa, da je tudi na takšnih obravnavah potrebno spregovoriti o nekaterih konkretnih problemih, ki so med ljudmi prisotni in povzročajo v današnjem trenutku tudi nezadovoljstvo — in to bolj kot v preteklosti — zaradi padanja življenjskega standarda.

Ljudi moti, mladi pa so še posebej občutljivi za to, da v naši družbi obstajajo velike razlike med ljudmi, če upoštevamo njihov ekonomski položaj. Vse te razlike niso samo rezultat dela, še najmanj pa pravilnega vrednotenja dela. Veliko govorimo o potrebi po večjem stimulanju ustvarjenega ter tudi težjega in zdravju v katerikoli obliki škodljivega dela. Pa vendar se stvari ne premaknejo. Ali so razme-

lja v današnji situaciji realna in sprejemljiva? Razlike med plačilom za najmanj in pogojno najbolj zahtevna dela v eni TOZD so tri — do štirikratne, v DO pa tri do petkratne. V ekstremnih primerih so razlike še veliko večje. Tudi razlike za isto delo v različnih kolektivih so zelo velike. Jasno je, da ni sprejemljiva uravnalovka, jasno pa mora biti tudi to, da mora biti delo ovrednoteno glede na zahteve in težavnost, glede na vloženo znanje in napor ter rezultate. Neposredni proizvajalci — še posebej danes — s svojim delom zaradi večjega vpliva, ki ga ima igra cen in poslovnih odločitev, malo vplivajo na končni uspeh TOZD ali DO. Torej so rezultati v veliki meri odvisni od razmer. Za slabe rezultate pa vedno krivimo ravno delo, iščemo vzroke v slabostih v organizaciji itd. Za to pa neposredni proizvajalci ne odgovarjajo direktno. A zaradi slabih rezultatov so ravno ti najbolj prizadeti in ravno pri njih ali samo pri njih se pojavlja vprašanje socialne varnosti. Za nepravilne odločitve se krivda vali na DS, sindikalne organizacije oziroma na delavce — samoupravitelje. Ne gre, da bi sekali glave, bobu pa moramo reči bob, ker sicer postaja vse skupaj smešno.

Med ljudmi nastopajo velike razlike v ekonomskem položaju. Na eni strani socialno ogroženi (tudi zaposleni), na drugi pa govorimo o milijarderjih, če ne v novih, pa v starih dinarjih. Malo teh razlik je nastalo zaradi samega dela, veliko pa zaradi izkoriščanja ali celo okoriščanja. Izkoriščanja v smislu iskanja povsem zakonitih poti do materialnih dobrin brez ustvarjenih sredstev, kot se je v preteklosti dogajalo, na primer krediti, katerih odplačila so zaradi inflacije izgubila pomen in smisel, pa do špekulacij, na primer z devizami, ter okoriščanja položaja z raznimi dodatnimi viri dohodka itd. Vsega tega ni bilo malo, čeprav se v zadnjem času zadeve zaostrujejo. Zaostrujejo tudi preko vseh meja, ki so še sprejemljive. Seveda pa tistih, ki so si svoj ekonomski položaj že uredili, vse to ne prizadene. Prizadene pa predvsem delavske in mlade družine, za katere predstavlja že samo oprema novega stanovanja strahoten problem tudi brez lastne udeležbe za stanovanje in brez ekonomskih stanarin. Zaostruje se za vse tiste, ki so pred kratkim ali naj bi stopili v delo, zaostruje se za brezposelne.

Če na ta način ocenjujemo ukrepe ekonomske stabilizacije, se vsiljuje potreba in zahteva po diferenciaciji ukrepov za posamezne kategorije, na primer pri kreditni politiki, vendar samo na takšen način, ki bo vnaprej onemogočil kakršnekoli špekulacije, ki jih je bilo v preteklosti že preveč.

Poudaril sem že, da je položaj mladih družin, predvsem pa delavskih, danes težak in nekatere odlo-

čitve ga še dodatno slabšajo v primerjavi z drugimi kategorijami. Čeprav je vprašanje, koliko mi, ki smo tu prisotni, lahko vplivamo na te odločitve, je prav, da te probleme poznamo in smo nanje pozorni. Občutno je na primer pomanjkanje otroške hrane in tudi rast cen je na tem področju kljub zamrznitvam jasna. Prav tako velja za otroška oblačila, obutev in ostale nujne artikle, ki jih otrok pač skorajda mora imeti ne glede na ekonomski položaj družine. Vse statistično izračunano v povprečju bistveno ne zmanjšuje življenjskega standarda vse nas. Tiste, ki imajo majhne otroke, pa to močno prizadene. Veliko držav se odloča za navedena ravno pri tovrstnih artiklih, pri nas pa ne. Ali zato, ker o tem odločajo tisti, ki teh problemov osebno več ne občutijo. Pa

vendar Marx in Engels na več mestih govorita o tem, da je reprodukcija človeka sestavni del družbene reprodukcije in ne le družine ali celo ženske. Res je, da smo pri nas več kot kjerkoli poskrbeli za izenačitev pogojev, s tem da vsi prispevamo za otroško varstvo, izobraževanje itd., vendar ekonomika družine z otroki kaže, da je otrok veliko — ekonomsko gledano — breme, večje število otrok pa vsaj za delavsko družino ni sprejemljivo, ker so kljub družbeni skrbi elementarni izdatki, ki ležijo na družini, preveliki.

Vsa ta vprašanja zahtevajo intenzivno obravnavo v vseh okoljih ter iskanje ustreznih in sprejemljivih rešitev, kajti varljiv je občutek o nekakšni mirnosti situacije, v kateri se nahajamo.

Stane Dvoršek

Termoelektrarna Brestanica

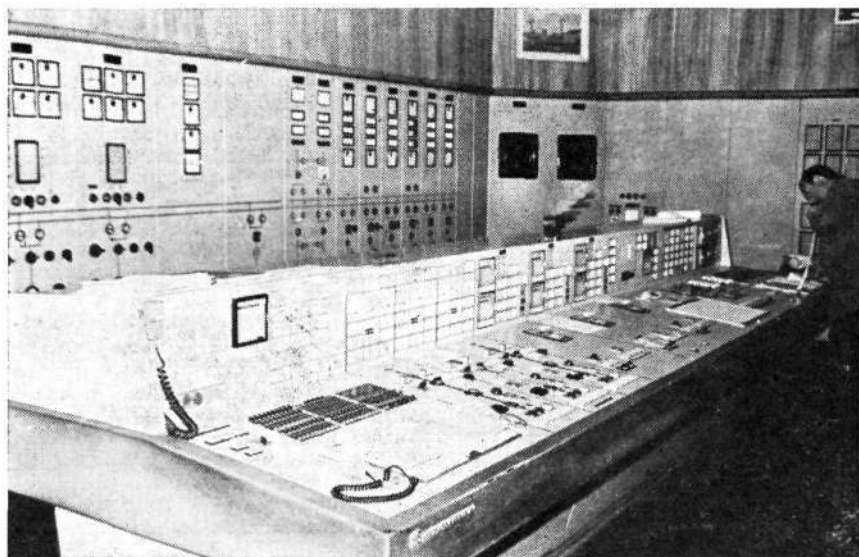
AKTIVNOST KOMUNISTOV NA RAZREŠEVANJU POLOŽAJA DELOVNE ORGANIZACIJE, AKCIJSKO POVEZOVANJE KOMUNISTOV V ELEKTROGOSPODARSTVU SLOVENIJE IN URESNIČEVANJE STALIŠČ PROBLEMSKE KONFERENCE O ENERGETSKEM GOSPODARSTVU

V zadnjem obdobju se je aktivnost komunistov v Termoelektrarni Brestanica odražala skozi priprave na problemsko konferenco komunistov slovenske energetike. Tema konference je bila »Uresničevanje samoupravne organiziranosti in dohodkovnih odnosov«, ni pa se mogla ogniti tudi trenutno izredno perečim ekonomskim problemom v energetiki. V naši sredini smo komunisti obravnavali predvsem problematiko in položaj naše delovne organizacije, manj pa problematiko, ki je sistemskega značaja. Obravnavali in sprejemali smo predvsem stališča s področja samoupravne

organiziranosti in v smislu jasnejše vloge Elektrarne Brestanica v elektroenergetskem sistemu ter nadaljnje perspektive in razvoja.

Glede organiziranosti nam je bila ponujena teza v smislu ene od oblik tesnejše povezave v Rudarsko energetskim kombinatom Edvarda Kardelja Trbovlje. Ker ta teza ni bila jasno definirana (predvsem niso znani ekonomski učinki, racionalizacija poslovanja, ni definirana povezava reprodukcijskih procesov in niso definirane kratkoročne in dolgoročne razvojne možnosti), bi se s to tezo strinjali pod pogojem, da so ti elementi jasni. V obratnem primeru komunisti v Elektrarni Brestanica ne vidimo nobenega pozitivnega premika v prid zastavljenim ciljem, ki jih želimo doseči z novo organiziranostjo.

Navkljub dokaj jasni vlogi v elektroenergetskem sistemu na Elektrarno Brestanica letijo različni sklepi in predlogi, predvsem s strani interesne skupnosti elektrogospo-

darstva in komiteja za energetiko. Eden od sklepov je prepoved obratovanja s tekočimi gorivi (razen v izrednih primerih), drugi predlog o konzervaciji kotlov, tretji pa, da v letu 1983 v bilančnih oziroma planskih dokumentih sploh ne bi predvideli nikakršnega obratovanja. Menili smo, da je to neutemeljeno, nestrokovno in bi lahko čutil posledice ves elektroenergetski sistem. Organi elektrogospodarstva so naše utemeljitve sprejeli, zato bo tudi naša vloga v elektrogospodarskem sistemu jasneje definirana. Vse bolj ugotavljamo, da marsikomu vloga in namen Elektrarne Brestanica v elektroenergetskem sistemu nista jasna, še najmanj pa potrošniku, zato je za razumevanje tega potrebna obrazložitev. Ker imam danes edinstveno priliko, mi dovolite, da to v parih stavkih pojasnim.

Elektrarna ima vlogo v sistemu s poudarkom na moči, ki je pomembna za pokrivanje kritičnih situacij obratovanja elektroenergetskega sistema in ne na proizvodnji. V nas je ukoreninjeno vrednotenje električne energije po količini in ne po kvaliteti, saj našega porabnika kvaliteta pravzaprav nič ne stane.

Z izgradnjo plinskih elektrarn je elektroenergetski sistem pridobil zelo elastične proizvodne enote, ki so sposobne igrati vlogo tople sistemske rezerve, četudi agregati niso v obratovanju (zagon — 6 minut, polna obtežba — 10 minut).

Na raznih forumih izven elektrogospodarstva pogosto slišimo sodbo, da Elektrogospodarstvo Slovenije z objektom Termoelektrarna Brestanica gospodari neracionalno, kar pa ne drži, saj je bilo v letu 1981 216 zagonov, lani pa 144. Elektrogospodarstvo Slovenije je vložilo maksimalne napore, da bi ob sedanji naftni nestabilnosti koristilo obratovanje tega objekta kar se da racionalno.

Elektrarna Brestanica ima v sistemu elektroenergetskega omrežja tudi vlogo prenosnega in distribucijskega objekta.

Elektrarna Brestanica je sama in ob pomoči strokovnjakov iz elektrogospodarstva reševala vrsto zamotanih tehnoloških problemov in izpolnila naprave za najbolj zahtevne režime obratovanja. Gre za vrsto izvirnih rešitev. Sedanja obratovalna pripravljenost ta prizadevanja tudi potrjuje. Kar zadeva javnost, pa želimo povedati, da objekt ne »odžira« goriva gospodarstvu, saj je njegovo osnovno gorivo tisto, kar drugi ne uporabljajo — primarni bencin, petrokemija tudi ne, ker še ni tako daleč razvita. Na tržišču se občasno pojavljajo celo viški tega goriva.

Posebej si prizadevamo za to, da bi se osnovna sredstva in kadri izkoristili še za razne paralelne vloge, kot n. pr., da so že do sedaj zaloge goriv elektrarne odigrale pomembno intervencijsko vlogo v času pomanjkanja ekstra lahkega olja v preteklih letih. Sedanja smer gre v to,

da bi del rezervoarskih zmogljivosti koristili kot regularne materialne rezerve splošnega družbenega interesa.

Prav tako tečejo prizadevanja na področju razvoja. Med temi aktivnostmi je najpomembnejša ta, da bi elektrarna izkoristila vse specifične možnosti za obnovo premogovne tehnologije. Gre za priprave tehnoloških rešitev, ki bi bile racionalne z večih vidikov gospodarjenja v energetskem gospodarstvu. Obstaja namreč objektivne možnosti glede na obstoječo infrastrukturo, kadre, energetske gorivo in potrebe po energiji.

Ko forumi izven Elektrogospodarstva Slovenije obravnavajo problematiko posameznih DO, pogosto pozabljajo, da ti objekti združujejo amortizacijo in da s 5%, kar jim ostane, ne morejo narediti globalnih premikov. V elektrogospodarstvu pa posamezniki pozabljajo, da je Elektrarna Brestanica eden najstarejših elektroenergetskih objektov in da je bil marsikateri objekt zgrajen z deležem minulega dela tega kolektiva.

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

O SOCIALNI VARNOSTI

Omejevanje splošne, skupne in osebne porabe in usklajevanje le-te z dejanskimi možnostmi gospodarstva poteka v občini v skladu z resolucijskimi opredelitvami, to pa neposredno vpliva na pogoje delovanja družbenih dejavnosti (predvsem vzgoje in izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva, socialnega skrbstva, kulture) kot tudi na redno slabšanje življenjskega standarda delovnih ljudi in občanov, kar je zlasti ob podražitvah nekaterih osnovnih življenjskih potreb (prehrana, energija, stanovanja) izostrilo vprašanje socialnega položaja in varnosti delovnih ljudi in občanov.

Vsaka OZD v gospodarstvu planira nekakšen razvoj in s tem tudi določen indeks rasti zaposlenosti, kar pomeni, da deli dohodek tako, da odpira nove delovne naloge in s tem tudi pomlajuje kolektiv. Kaj pa v Elektrarni Brestanica? Načrtno zmanjšujemo število kadrov predvsem z naravnim odlivom. S tem se komunisti ne moremo strinjati in se sprašujemo, kako bo ta kolektiv čez nekaj let sposoben izvrševati svoje naloge, ko bo njegova povprečna starost 45 — 50 let.

Na splošno v elektrogospodarstvu dajemo veliko poudarka strokovno usposobljenim kadrom, ko pa

gre za konkretne zadeve, jih obravnavamo kot lutke. Pri vsaki novi organizaciji ali reorganizaciji je nujno upoštevati specifičnost kadrov v posamezni sredini.

Prav kadrovski problem je v Elektrarni Brestanica najbolj pereč. Za zanesljivo in kvalitetno obratovanje so potrebni kvalitetni in specializirani kadri, to pa je možno doseči samo s konkretnim delom na energetske strojih. Prav zaradi racionalizacije in specializacije kadrov smo vseskozi trdili, da je v Elektrarni Brestanica to možno doseči le s primerno integracijsko obliko z Nuklearno elektrarno Krško.

Izhodišča za našo opredelitev organiziranosti v elektroenergetskem sistemu so:

1. Pri pripravi vsake reorganizacije ali nove organiziranosti moramo stremeti za tem, da bomo dosegli boljše racionalizacijo poslovanja, boljše povezavo reprodukcij-skih procesov ter zagotovili večje in boljše odločanje delavcev.

2. Reorganizacija mora upoštevati srednjeročne in dolgoročne usmeritve, zaradi tega nam morajo biti elementi nadaljnega razvoja jasni, predno se bomo odločili o spremembi organiziranosti.

3. V Elektrarni Brestanica vidimo dolgoročno rešitev problemov edino v dograditvi termo objekta na premogovno tehnologijo, za kar obstajajo objektivni poogji.

To so stališča komunistov Elektrarne Brestanica do problematike, ki nas trenutno tare. Prepričani smo, da jih lahko uresničimo, vendar s pomočjo širše družbenopolitične skupnosti.

Še par besed o akcijskem povezovanju komunistov v Elektrogospodarstvu Slovenije in uresničevanju stališč problemske konference o energetskem gospodarstvu:

— Do ravni delovne organizacije obstajajo oblike povezave komunistov ali so v fazi priprav na to obliko delovanja, medtem ko na ravni celotnega Elektrogospodarstva Slovenije ne najdemo prave oblike povezave.

— Za našo občino oziroma regijo bi bilo potrebno razviti oblike povezovanja komunistov na področju energetskega gospodarstva.

— Kar se tiče uresničevanja stališč problemske konference o energetskem gospodarstvu, moramo priznati, da smo pričakovali mnogo več akcij, ki naj bi bile plod te konference, vendar smo do sedaj storili bore malo. Ugotoviti moramo, da delovna skupina CK, ki je konferenco vodila, do sedaj še ni poslala sklepov konference v OO ZK.

In za konec še tole:

V naši OO ZK smo poročilo o delu občinske organizacije ZK obravnavali. Ocenili smo, da poročilo zajema materijo zelo kritično in tudi samokritično in da je odraz dejanskih dogajanj v naši družbenopolitični skupnosti. H gradivu nimamo pripomb in z njim v celoti soglašamo.

FRANC DULAR

Razprave gostov

»Po enoletnem obdobju je bilo potrebno ozreti se nazaj in videti, kako in kaj smo dosegli.

Ker je bilo v razpravi manj tistih razpravljalcev, ki so govorili o samem gradivu, bi spregovorila nekaj o teh dokumentih. Nekdo je rekel, da je gradivo kritično; verjetno je, hkrati je pa tudi anonimno, premalo konkretno. Ni videti, kako so posamezne osnovne organizacije ZK delovale in na kakšen način so opravljale svoje delo. Izpostaviti bi morali, v katerih sredinah so osnovne organizacije ZK našle same sebe in ravnale v skladu, seveda pa tudi take, ki tega niso storile in niso v funkciji spremljanja razmer. Lahko bi imenovali ene in druge. Predlagam, da v bodoče to ne bi bil tabu. Moramo se konfrontirati in ne smemo pristati na to, da bomo hkrati zahtevali diferenciacijo in odgovornost, izogibali pa se temu, da imenujemo tiste, ki so taki, in tiste, ki so drugačni. Za pravo idejno in akcijsko enotnost je gotovo pravičen takšen način.

Glede na to, da mnogi ne poznamo dovolj vseh sredin, smo lahko spoznali posamezne DO tudi skozi takšno predstavitev, smatram pa, da bi morala tem predstavitev biti dodana še ena dimenzija, in to: koliko smo komunisti prispevali k dobrim ali slabim rezultatom, kje so odpori, s čim jih premagujemo in ali potrebujemo pomoč. Kako ocenjujemo pomoč občinskega vodstva? V osnovnih organizacijah ZK bi se do tega morali opredeliti. Člani predsedstva in komiteja pravzaprav danes še niso slišali odkrite besede o tem, ali delajo dobro ali ne. V razpravi bi morale priti te stvari na dan. Občinski komite skuša biti do osnovnih organizacij kritičen in najti načine povezave z njimi. Pobude morajo priti tudi s strani osnovnih organizacij ZK in na ta način prispevati, da se bodo kontakti izboljšali in oplemenitili.

Delovanju komunistov v političnem sistemu bi morali dati prioriteto v programskih izhodiščih. Ugotoviti je treba, ali so osnovne organizacije dojele to svojo nalogo in obveznost za delovanje delegatskega sistema. Ne gre za prevzemanje nalog, temveč za ustrezno razumevanje komunistov, da so odgovorni, kako se te naloge v praksi izvršujejo.

Nadalje v poročilu ni bilo še nobene besede o delu Medobčinskega sveta ZKS Posavje. Želeli bi kritično oceno našega dela in sugestije, kaj je na regijskem nivoju tisto, kar nas združuje ali razdružuje. Prav bi bilo, da tudi o tem razpravljamo. Spregovoriti bi bilo treba tudi o dejavnosti članov Medobčinskega sveta, ki so vaši delegati v Medobčinskem svetu, kako njihovo

delo poteka, so delali premalo ali pa prevzemali kakšne odgovornosti občinski organizaciji, česar ne bi smeli.«

Božena Ostrovršnik

EMIL ŠTERN, izvršni sekretar Predsedstva Centralnega komiteja ZKS je pojasnil, da bodo današnje razprave v veliki meri pomagale komiteju in predsedstvu, da bodo programske usmeritve občinske organizacije Zveze komunistov v naslednjem obdobju lahko precej bolj konkretne kot sicer v okvirnem programu. Razprave in gradivo dajejo smerokaz za dobro delo — ob pripravljenosti komunistov — v obdobju, ki je pred nami.

V svoji razpravi se je osredotočil na stališča, sprejeta na seji Centralnega komiteja ZKS, kajti odmevi o gradivu za 6. sejo CK ZKS so bili zelo različni. Nekaj je bilo takšnih, ki so se spraševali, ali je potrebno, da se v težkem družbenoekonomskem trenutku ukvarjamo sami s seboj. Več odmevov je bilo takšnih, da je gradivo za 6. sejo CK ZKS osnovnim organizacijam Zveze komunistov pisano na kožo. To pomeni, da se strinjamo, da je znotraj Zveze komunistov še preveč forumskega dela, preveč zaprtosti, da imamo še dovolj rezerv, kar se tiče sprejemanja v Zvezo komunistov, a ne samo med kmeti. Obstaja še premajhna resnost, kar se tiče idejnopolitičnega usposabljanja, prelabo se akcijsko povezujemo, premalo je tovarištva, premalo tovariške kritike in premalo samokritike.

»Lahko bi še našteval vprašanja, ki so bila zajeta v gradivu, za katerega pravimo, da je pisano na našo kožo. In če to je, potem nas seveda čaka na področju našega notranjega partijskega dela še dovolj dela, če hočemo biti uspešnejši pri realizaciji nalog, za katere ugotavljate, da jih imate v prihodnosti dovolj. Ugotavljate, da je še precej osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki so na obrobju dogajanj v občini, ki niso dovolj idejno in akcijsko usposobljene. Občinskemu komiteju ste naslovili apel za pomoč, komite naj bi namreč v večji meri odigral vlogo povezovanja z osnovnimi organizacijami ZK, kar pa ob 80 osnovnih organizacijah Zveze komunistov in 31 članih Občinskega komiteja ZKS brez pomoči širšega kroga komunistov ne bo možno uresničiti.«

Emil Štern je v nadaljevanju izpostavil vlogo članov občinskega komiteja in drugih organov ter med drugim poudaril, da je to kadrovski fond, katerega člani v bistvu opravljajo dolžnost funkcionarja v občinski organizaciji Zveze komunistov. Iz tega fonda in iz vrst dru-

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

O DELU KOMITEJA

S pripravo ocen razmer v občini in posameznih okoljih ter s sprejemom sklepov, stališč in smernic je komite zagotavljal oporo in usmeritve za delovanje osnovnih organizacij in s tem tudi komunistov v institucijah političnega sistema, v drugih družbenopolitičnih organizacijah, kakor tudi v društvi in družbenih organizacijah. Pri tem pa moramo kritično oceniti, da nismo dovolj izkoristili vseh oblik akcijskega povezovanja komunistov v raznih delih našega družbenega sistema, da smo naše povezave usmerjali predvsem na osnovne organizacije ZK, vse premalo pa v delo aktivov in drugih oblik povezovanja. **Ugotovimo lahko, da delo v komiteju še preveč sloni na predsedniku, sekretarju in nekaterih članih (predvsem predsednikih komisij). To objektivno pogojuje, da se tudi njegov vpliv prenaša predvsem na sekretarje osnovnih organizacij, komuniste v izvršilnih organih in občinskih vodstvih drugih DPO in občinske skupščine. To je pomanjkljivost, ki jo je nujno odpraviti, če želimo doseči in uresničiti statutarno opredeljeno vlogo občinskega komiteja, pri tem pa mora vsak njegov član prispevati k temu.**

gih komunistov, ki so sposobni pomagati v večji meri osnovnim organizacijam, je treba formirati delovne skupine in tovrstno prakso pomoči osnovnim organizacijam uveljaviti, pri čemer je treba zaostri odgovornost članov občinskega komiteja in drugih komunistov, ki so v teh delovnih telesih.

»Trdno sem prepričan, da bo napravljen premik v smislu večje homogenosti ter enotnejšega in sočasnega delovanja celotne občinske organizacije Zveze komunistov. V zvezi z osnovnimi organizacijami Zveze komunistov, ki se nahaja na obrobju dogajanj, je treba preanalizirati vzroke. Eden od razlogov je prav gotovo v prešibki usposobljenosti komunistov, zato bo temu vprašanju treba posvetiti več pozornosti in uvesti krajše oblike usposabljanja. Naslednji razlog je oportunitizem v osnovnih organizacijah,

proti kateremu se je potrebno boriti. Tega pojava v Zvezi komunistov ne smemo več dopustiti, če hočemo, da ugled, ki ga ima Zveza komunistov, ne bo skopnel. Treba je uveljaviti ponovno naše preverjene metode dela. Če kdo tega v tem času ni pripravljen upoštevati, mislim, da je bolje, da sprejemamo manj, zato pa naj bodo vsi na novo sprejeti zanesljivi kadri. Istočasno mora osnovna organizacija Zveze komunistov vsako leto oceniti vsakega člana oziroma njegovo aktivnost, in če se pokaže potreba, tudi prečistiti vrste. Zaradi opazne stagnacije pri sprejemanju članov v vrste Zveze komunistov bo potrebno napraviti temeljito analizo.

Kar zadeva vaše programske usmeritve, predlagam, da nekaterim področjem le date izrazito prednost. Na vseh nivojih, ne samo v združenem delu, ne samo v gospodarstvu je potrebno prilagoditi naše razvojne plane novim zahtevnejšim razmeram. To usmeritev, o kateri sta govorila predsednik in podpredsednik Izvršnega sveta, je potrebno pozdraviti in prav bo, če jo boste nadaljevali. Vztrajati je treba tudi na tem, da stvari ne bomo sanirali samo z omejevanjem potrošnje, ampak tudi z večjo proizvodnjo. Zaradi tega velja dati podudarka vsem tistim nalogam, ki zahtevajo hitrejšo in tesnejšo poslovno in dohodkovno povezovanje. Zveza komunistov in sindikat morata biti rigorozna do poslovnih kadrov, ki še vedno zapečkarso razmišljajo. Tiste, ki niso pripravljene na tesnejše povezovanje, je bolje zamenjati. Ne gre pa samo za poslovsne kadre, ampak tudi za tiste osnovne organizacije ZK, ki takšno obnašanje podpirajo. V teh sredinah je treba stvari zaostri. Glede politike nagrajevanja po delu morata Zveza komunistov in sindikat voditi politiko boljšega nagrajevanja proizvodnega in kreativnega dela. Edina alternativa je, da gremo na pravičnejše stimuliranje, da zvečamo interes za proizvodno delo. Kreativno in proizvodno delo sta vprašanji, mimo katerih Zveza komunistov nikakor ne more, in bi ju kazalo posebej operacionalizirati v vaših programskih usmeritvah, predvsem na področju povezovanja združenega dela znotraj občine in v širšem prostoru.

Komunistom v krajevnih skupnostih je potrebno pomagati. Število komunistov, ki aktivno posegajo v dogajanja v krajevnih skupnostih, je namreč precej zreducirano.

Prav je, da se v večji meri poslužujete programske usmeritve povezav, kjer je to možno. Nobenih političnih ovir ni, da se ne bi komunisti na posameznih področjih interesnih dejavnosti večkrat sestajali v okviru aktivov. Potrebno in priporočljivo je, da ti aktivni zažive, pri čemer naj občinski komite na svoji seji sprejme sklep o formira-

nju aktivov in je v stalnem kontaktu z vodstvi aktivov, sprejeta stališča na teh aktivih pa morajo biti seveda obvezujoča.«

Jože Peterkoč

»Moj namen je, da spregovorim o socialni politiki in socialni varnosti naših delovnih ljudi.

Razlog za to so zaostreni gospodarski problemi, ki so se nakopičili na skoraj vseh področjih življenja in dela. V sedanjem trenutku se je nabralo mnogo protislovij. S takim položajem in z njegovim postopnim izboljšanjem moramo računati tudi nekaj naslednjih let. Zato je nujno, da z načrti in ukrepi gospodarske in socialne politike čimprej zagotovimo gospodarsko možno in socialno sprejemljivo bilanco med možnostmi gospodarstva in zadovoljevanjem potreb prebivalstva, povečanje zaposlovanja ter enakomernejše razdelitve bremena, ki pa izhaja iz dejstva, vračati dolgove, zato moramo porabiti manj od ustvarjenega dohodka.

V občini imamo 27.000 prebivalcev, od tega okoli 11.000 zaposlenih. 10. marca letos je bilo stanje brezposelnosti takole:

Profil	Vsi	Zen.
1. delavci brez poklica	44	34
2. ozki profil	99	66
3. široki profil	50	29
4. srednja šola	33	25
5. višja šola	2	1
6. visoka šola	2	1
Skupaj	230	157

Komunisti moramo delovati tako, da bodo delavci v združenem delu, ki združujejo sredstva za posamezne skupnosti oziroma zadovoljevanje potreb v širši družbeni skupnosti ter o njih odločajo, reševali predvsem tiste skupne potre-

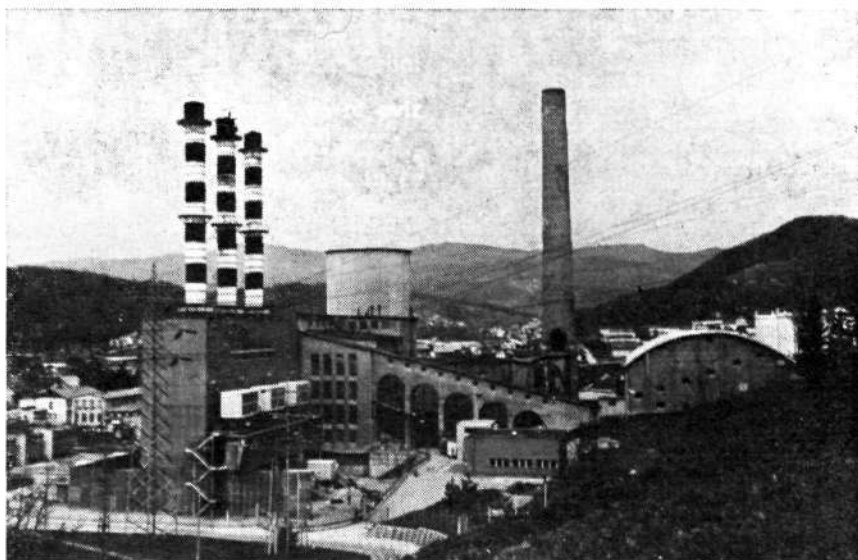
be, ki pomembno vplivajo na življenjski standard vsega prebivalstva. V tem okviru moramo komunisti v sindikatu svojo pozornost nameniti zlasti naslednjim vprašanjem:

V SIS družbenih dejavnosti je potrebno skupaj s centri za socialno delo preveriti obstoječe kriterije in cenzuse za delitev posameznih družbenih pomoči in jih poenotiti.

Ob postopnem prehodu na uveljavljanje ekonomskih stanarin moramo zahtevati, da vsi pristojni organi in institucije kar najhitreje proučijo in predlagajo ustrezne rešitve za pocenitev stanovanjske gradnje. Sindikati ne bomo sprejeli zahtev, da se stanarine v tem trenutku v SR Sloveniji oziroma občini nominalno povečajo za več kot 30 do 31 %. Solidarnostno bomo pokrivali del stroškov tistim kategorijam prebivalstva, ki živijo v sedaj dogovorjenih družbenim normativom primernih stanovanjih. Pri nas dajemo subvencije za stanarine 117 družinam.

ZDENKO PICELJ

»Izvršni svet SO Krško je poskrbel, da preskrba občanov s poglavitnimi prehrabnimi produkti ni bila v večji meri motena, je pa še vedno problematična preskrba z mesom. Pričakujem, da bo SAS za pospeševanje kmetijstva slejkoprej rešil tudi ta problem. Želim, da bi to s tem SAS tudi resnično dosegli, čeprav imamo na splošno s SAS prej slabe kot dobre izkušnje. Zaskrbljujoče je, da ta čas pri podražitvah ne vidimo mej, do katerih se bodo nadaljevale oziroma kjer se bodo ustavile. Govorimo o ekonomskih cenah, o tem, da bi jih morali uveljaviti, vendar istočasno ne postavljamo rokov, v katerih naj bi to dosegli. Če nekaterih cen nismo povečali ali uskladili s proizvodnimi stroški že dlje časa, se postavlja vprašanje, ali naj vse »zamuje-

no« nadoknadimo kar naenkrat in ne postopno. Nas komuniste moti odnos do odločitev, ki jih sprejme ZIS in ki bi jih potemtakem morali upoštevati in zagotavljati. Če nam take odločitve oziroma politika niso povšeči, to poskušamo obiti z izgovori, da o ukrepih nismo bili obveščeni, da z njimi nismo bili pravočasno seznanjeni ipd. Skupnim odločitvam moramo nuditi povsod vsestransko podporo, jih povsod zagovarjati in se ob njih ne umikati iz političnega dela in pojasnjevanja.

Govorimo o socialnih podporah, n. pr. regresih za stanarine, vprašanje pa je, če ta sistem sploh funkcionira ali ne. Strinjam se s predstavnikom mladine, ki je opozoril, da bodo problemi naše mlade generacije še veliko težji. Se enkrat naj opozorim na SAS, predvsem na to,

da je med njimi veliko takih, ki pomenijo prej izsiljevanje pri reševanju nekaterih problemov kot pa pravo dogovarjanje. Menim, da je premalo opredeljena odgovornost do uresničevanja takih sporazumov. Ker odgovornost v njih doslej ni bila posebej izpostavljena, lahko trdim, da lahko le-temu pripišemo, ker je toliko SAS ostalo le črka na papirju. Poslabšanje razmer, predvsem v gospodarjenju, lahko pripišemo prav gotovo v veliki meri prav neuresničevanju takih dogovorov.«

(Glede na izredno aktualnost te teme smo pri Občinski stanovanjski skupnosti poiskali pojasnilo o povišanju stanarin in ga na koncu razprave tudi objavljamo! - Opomba uredništva.)

STANARINE

V skladu z obvestilom Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, št. 36-39/79 JK/TR z dne 14. 3. 1983, se stanarine v SR Sloveniji v letu 1983 povišajo v povprečju za 30 %, vendar odstotek ne more biti višji od 38 %.

Pred povišanjem stanarin za leto 1983 morajo vse stanovanjske skupnosti izvesti uskladitev stanarin z ozirom na novo pretočkovanje stanovanj v SR Sloveniji.

Na osnovi navedenega obvestila je zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško na svoji seji dne 29. 3. 1983 sprejel sklep, da se s 1. 4. 1983 na območju občine Krško stanarine dvignejo za 30 % ter predhodno uskladijo. Omenjeni sklep je potrdila tudi občinska skupnost za cene na svoji seji dne 31. 3. 1983.

Na osnovi zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 15 in 25/81) je bilo v letu 1981 in 1982 izvršeno pretočkovanje vseh stanovanj in stanovanjskih hiš v SR Sloveniji. V ta namen je bil uporabljen Pravilnik o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter sistem točkovanja. Bistvena razlika med novim in starim točkovanjem iz leta 1973 je v tem, da se v stanovanjsko površino prištevajo tudi kletni prostori s faktorjem 0,50, drvarnice s faktorjem 0,25, balkoni in lože s faktorji 0,25 — 0,50, garaže v hiši s faktorjem 0,75 ter ostali pomožni prostori s faktorjem 0,50. S tem se povečajo kvadrature predvsem stanovanjem iz starejšega stanovanjskega fonda. Zlasti velja to za enostanovanjske do šeststanovanjske hiše.

Podatki za kvadrature stanovanj so bili povzeti iz starih zapisnikov, ki so jih podpisali imetniki stanovanjske pravice in tako s svojim podpisom potrdili pravilnost izmer. Zaradi tega Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško, ka-

kor tudi ostale stanovanjske skupnosti, pri novem točkovanju niso opravile ponovnih izmer po stanovanjih, temveč so ugotavljale in na licu mesta s stanovalci opravile izmere kleti ter ostalih pomožnih prostorov.

Zaradi razlik v kvadraturah stanovanj ter delno zaradi novega načina točkovanja in enotne metodologije za določanje in evidentiranje stanarin v SR Sloveniji bo pri 30 % povišanju stanarin v občini Krško, kakor tudi v vseh občinah SR Slovenije, prišlo do različnega povišanja stanarin tako pri imetnikih stanovanjske pravice v sami stanovanjski hiši kakor tudi pri posameznih starostnih kategorijah hiš. Stanarine bodo v masi od decembra 1982 za 30 % višje, znotraj celotnega stanovanjskega fonda pa različne.

Stvarna različna povišanja pa nam daje, kot že omenjeno, uskladitev stanarin na osnovi revalorizirane vrednosti stanovanj.

Vsi nosilci stanovanjske pravice bodo s posebnim obvestilom seznanjeni z načinom uskajevanja stanarine kot posledice ugotovitve uporabne površine stanovanja in njegove kvadrature (točkovanja) ter povečanjem stanarin za leto 1983 po sklepu zbora uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško.

Primer:

1. Dosedanja stanarina
din .....
2. Stanarina po točkovanju (uskladitev)
din .....
3. 30 % povečanje stanarine za leto 1983 po sklepu skupščine stanovanjske skupnosti
din .....
4. Nova stanarina od 1. 4. 1983
din .....

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško

UČINKOVITO INFORMIRANJE JE DANES PREPOTREBNO

Sistem obveščanja je z vsako družbo tako prepleten, da brez nje praktično ne more. Zato je prav, da tudi na današnji programski konferenci rečemo o njem nekaj besed in nadaljnji razvoj te dejavnosti opredelimo s sprejetjem ustreznih stališč.

Komisija za agitacijsko propagandno dejavnost je v preteklem obdobju opravila nekaj akcij — zlasti v okviru vaje NNNP pa je prišla do izraza nezadostna opredeljenost njene vloge v okviru Posavja, občine in tudi v okviru občinske organizacije Zveze komunistov. Zato smo sklenili za prihodnje sestaviti nov koncept tako delovanja in nalog komisije kot tudi njene kadrovske sestave.

Razen tega pa moramo v informiranju znotraj Zveze komunistov doseči še nekaj sprememb. Informacije naj bi krožile od osnovnih organizacij do Občinskega komiteja, kjer naj bi jih zbirali, obdelovali in posredovali tako akumulirane vsem osnovnim organizacijam kot tudi Centralnemu komiteju. To je bil prvotno zastavljeni cilj. Zal informacije iz osnovnih organizacij vse prepočasi prihajajo in prepogosto se dogaja, da o najbolj pomembnih odločitvah, ki včasih odmevajo tudi izven republike, Občinski komite ne izve ničesar ali vsaj ne pravočasno. Po drugi plati pa je ena izmed ugotovitev javne razprave, ki je potekala po osnovnih organizacijah Zveze komunistov v uredništvih naših množičnih medijev ta, da informacije zamujajo tudi, ko prihajajo z republiške ravni. Tako se pogosto dogaja, da člani na sestankih svojih osnovnih organizacij predelujejo »zaupne informacije«, ki jih že poznajo, ker so do njih prišli po drugih, tudi zaupnih ali vsaj dobro obveščenih, kanalih. To vsekakor ni v prid učinkovitosti obveščanja, še manj pa akcijski sposobnosti Zveze komunistov.

Nekaj kritičnih pripomb se je v razpravi izoblikovalo tudi do osrednjega partijskega glasila Komunist. Prevladalo je mnenje, da objavlja sicer dobre prispevke, da pa kljub vsemu nima zadostnega vpliva med članstvom. Sodobni bralec naj bi v njem našel odgovore na mnoga vprašanja in dileme, ki se vedno znova pojavljajo, žal pa se dogaja, da je še vedno na repu družbenega dogajanja.

Javna razprava v osnovnih organizacijah Zveze komunistov in tudi 6. seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije sta se dotaknila vrste vprašanj, ki ne zadevajo le obveščanje v okviru Zveze komunistov, temveč to dejavnost v naši družbi kot celoti. Dotaknili so se odprtosti virov informacij, kadrovske politike, vloge

ustanoviteljev v življenju in delu sredstev množičnega obveščanja... To je lahko prva stopnica k podružbljanju sredstev množičnega obveščanja, ki naj bi postala **javna tribuna** naše družbe in se znebila neke krivično prisojene funkcije sedme sile, to je sile nad družbo ali sile, ki je družbi pasivno podrejena. Nobena izmed teh dveh vlog ni hvaležna, še manj je v našem sistemu delegatskega samoupravljanja zaželena. Le tako bomo lahko dosegli, da bodo sredstva javnega informiranja postala aktivni soustvarjalec našega vsakodnevnega življenja.

Nujno se mi zdi, da na današnji konferenci povem tudi nekaj o dveh vrstah obveščanja, ki sicer nista tako vidni navzven, sta pa za našo družbo ravno tako pomembni. To je informiranje v združenem delu in delegatsko informiranje.

Le ena organizacija združenega dela — Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« — ima zaposlenega organizatorja obveščanja, ki svoje delo tudi v redu opravlja. Ostale OZD v naši občini so večinoma premajhne, da bi si tak strošek privoščile. Zato to funkcijo prepuščajo glasilom SOZD, ki so zanje vse prej kot primerna, ali pa z njo dodatno obremenjujejo nekatere delavce, ki za ta dela in naloge nimajo niti dovolj časa in ne izobrazbe.

Zavedati se moramo, da je v današnjem času ravno ažurna in točna informacija edino orožje zoper nemire in nezadovoljstva. Zato nujno potrebujemo taka sredstva informiranja (tudi v OZD in KS), ki bi si med delovnimi ljudmi in občani zagotovila veljavnost in zaupanje s svojim stalnim odgovornim delom.

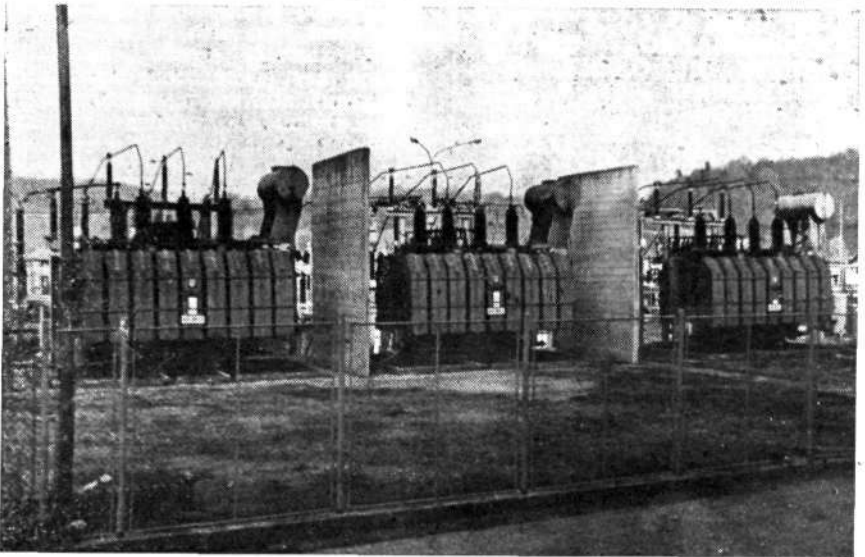
Da bi vsaj delno ublažili trenutno — ne ravno rožnato — stanje na tem področju, je naša komisija organizirala nekaj strokovnih predavanj za vse, ki se v celoti ali delno ukvarjajo z obveščanjem v OZD na območju Posavja. Skušali smo doseči tudi združitev teh ljudi v strokovno-politično organizacijo. Žal nam prvi poizkus ni uspel. Glede na izredno pomembnost te dejavnosti bi kazalo sprožiti ponovno akcijo za ustrezno organiziranje ali vsaj za usposabljanje in priznanje statusa delavcem-informatorjem v OZD, in sicer v sodelovanju z Občinskim svetom Zveze sindikatov Slovenije.

Na področju delegatskega obveščanja ni nič manj težav. Po eni strani so tu delegatska gradiva, ki prihajajo relativno pozno iz rok pripraviljalcev (glede na Poslovnik SO) in so preobsežna. V občini deluje INDOK center, ki objavlja povzetke gradiv za seje zborov občinske skupščine in skupščin SIS, informacije o delu družbenopolitičnih organizacij in o pomembnejših dogodkih znotraj občine Krško. Žal je INDOK center v precepu med poznim prihajanjem gradiv, izdelava

vo njihovih povzetkov (kar sploh ni naloga delavcev centra, ampak bi morali sestavljalci opremiti gradiva s povzetki!) in tehnično platjo tiska, ki tudi zahteva svoj čas. Nekateri razgovori z delegati so pokazali, da jim je NAŠ GLAS v veliko pomoč in da se pripravljajo na skupščinske seje po informacijah, objavljenih v njem, ne pa po delegatskih gradivih. To vsekakor štejemo za velik uspeh INDOK centra, žal pa ima ta uspeh temno ozadje. Kadrovska in finančna plat delo-

vanja INDOK centra še vedno nista rešeni, medtem ko obstajajo težnje, da naj bi center še razširil obseg svojih dejavnosti. To žal ne bo mogoče eno brez drugega. Zato tudi menim, da bi morala stališča današnje programske konference vezati člane občinske organizacije Zveze komunistov k iskanju enotnih stališč do reševanja zlasti finančnega dela dokončnega ustanavljanja INDOK centra.

Komisija za APD

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETDEM OBDOBJU

ŠTEVILČNO STANJE ČLANSTVA IN SPREMEMBE

Skupno število članov ZK v občinski organizaciji je 1.450, v preteklem letu je bilo na novo sprejetih 42 članov; v članstvo je sprejemala le četrtnina osnovnih organizacij, kar je resno opozorilo, da organizacijska in kadrovska krepitev ZK in osnovnih organizacij ni v skladu s sprejetimi usmeritvami in jo moramo oceniti zelo kritično. V preteklem obdobju je prenehalo članstvo v Zvezi komunistov 33 članom, od tega je bilo 14 izključenih, 14 izstopov, 5 črtanih iz evidenc.

O IZSTOPIH IN IZKLJUČITVAH

Izstopi iz Zveze komunistov niso bili v vseh primerih objektivno in kritično ocenjeni oz. člani, ki izstopajo, največkrat niso pripravljani navesti

pravih razlogov, največkrat je navedeni razlog članarina ter drugi razlogi (članstvo v ZK zahteva preveč časa, gradnja hiše ipd.), le v 2 primerih so navedeni drugi razlogi. Kljub temu pa je potrebno poudariti, da so osnovne organizacije pričele bolj kritično ocenjevati želje po izstopu, v preteklem obdobju je prišlo na podlagi ocene vzrokov za izstop do nekaj izključitev iz članstva. Izstopajo predvsem mlajši člani, in to delavci. Taki trendi zahtevajo bolj temeljito proučevanje tega pojava, saj na eni strani negativno vplivajo na kadrovsko-socialno strukturo članstva, na drugi strani pa se postavlja vprašanje, ali so osnovne organizacije s svojim delovanjem prispevale k razreševanju temeljnih razredno-socialnih vprašanj. Izstopi in izključitve niso posebej karakteristične le za nekatera okolja. Vzroki za izključitve so predvsem neodgovoren odnos do izvajanja nalog in politike ZK in krnjenje lika komunista, neodgovoren odnos do delovnih nalog in opravil, udeležba na verskih obredih.

Položaj začasno zaposlenih v tujini

V svoji razpravi se bom zadržal na dveh vprašanjih, ki se vsebinsko sicer razlikujeta, v končnici pa imata vendarle nekaj skupnega.

Prvo vprašanje se nanaša na družbeno-socialni položaj naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini. Pri obravnavanju tega vprašanja namreč ne smemo prezreti dejstva, da je svet danes soočen s splošnim poslabšanjem mednarodnega gospodarskega položaja, da se svetovna ekonomska kriza vedno bolj pogloblja in da še ni nobenih realnih znakov ponovnega vzpona gospodarskega razvoja. Hkrati z zaostrovanjem gospodarskega položaja pa se tudi v Evropi soočamo z obnavljanjem hladne vojne, stopnjevano tekmo v oboroževanju, ne nazadnje pa tudi z določenimi političnimi premiki v desno. S tako zgočimi ekonomskimi in političnimi problemi se v Evropi stopnjuje brezposelnost, ki sedanji ekonomski in politični položaj še bolj zaostreuje.

V takih razmerah živi še vedno več sto tisoč naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini. Toda če pozorneje spremljamo sedanje politične razmere v ZR Nemčiji, kjer je pretežni del naših ljudi na delu, zadnje politične spremembe z nastopom desne vladne koalicije in nedavno reevalvacijo nemške marke, ki bo vplivala na upočasnitev investicijske politike, so to brez dvoma pomembni elementi, ki bodo zanesljivo neugodno vplivali na družbeno-socialni položaj naših delavcev. Realno lahko in moramo pričakovati pričetek večjega odpuščanja naših delavcev in pritiskov za izplačevanje odškodnine, kar vse bo imelo za posledico vračanje naših delavcev iz tujine v domovino. Morda je to stanje v sedanjem trenutku najbolj evidentno za ZRN, vendar tudi v drugih državah Evrope stanje ni bistveno boljše.

Toda to je le en vidik tega vprašanja. Drugi nič manj pomemben vidik, če ne še celo bolj nevarno pa je dejstvo, da so prav v takih razmerah naši delavci v tujini izpostavljeni raznovrstni propagandi reakcionalnih krogov in sovražne emigracije, različnim pritiskom ekonomske, politične in socialne narave, vključno z zelo sistematičnim delom za postopno asimilacijo naših delavcev, zlasti mladega rodu v tujini. Čeprav gre za silno različno paleto nosilcev take dejavnosti, so si zelo enotni v najbolj grobih naperkih na naš politični sistem socialističnega samoupravljanja in še posebej na bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Da znajo te mračne sile uspešno izkoriščati naše sedanje ekonomske težave in celo vrsto drugih slabosti in pomanjkljivosti objektivne in nemalokrat tudi subjektivne narave, najbrž ni treba posebej poudarjati.

Vse to nam je iz sredstev javnega obveščanja in tudi sicer več ali manj znano, vprašanje pa je, kaj lahko in moramo storiti? Prav v teh dneh so že in še vedno prihajajo naši delavci domov, z njimi se bomo srečevali in pogovarjali. In prav iz vsebine takih razgovorov, od prepričljivosti argumentov in objektivne presoje sedanjega stanja je odvisno, koliko bomo tem delavcem lahko predočili objektivne razmere, da to ni posledica slabosti našega samoupravnega sistema, temveč na-

še lastne, subjektivne slabosti v tem sistemu. Predvsem pa moramo bolj odločno in bolj organizirano kot doslej navezovati in razvijati stike in vse možne oblike najstarejšega povezovanja z našimi delavci na začasnem delu v tujini, še posebej pa s tistimi, ki morda, vsaj v dosegnem času, še nimajo namena ali pa se sploh ne nameravajo vrniti. Ta stik z njimi mora biti živ, kakor je živ in ustvarjen z našo predvojno emigracijo, ki je kljub večdesetletnemu življenju v tujini ohranila slovensko besedo.

Vzporedno s tem pa moramo razmišljati o usodi tistih, ki jim bo tujina odrekla gostoljubje, morda že kmalu. Zato predlagam, da naša konferenca da pobudo Izvršnemu svetu občinske skupščine, da izdela ustrezní program reševanja teh vprašanj. Mnogi naši delavci so si pridobili bogate strokovne in delovne izkušnje, si ustvarili ustrežno materialno osnovo in so pripravljene odpirati obrtne delavnice. Toda če bomo v vodenju postopkov počasni, če ne bomo lahko ponudili možnosti, ki bodo vabljive in izvedljive, zlasti pa če bomo ravnali sektaško, kot se je to pred več leti zgodilo z nekim pekom, potem bomo v reševanju teh vprašanj soočeni ne le s socialnimi, temveč tudi političnimi problemi. Nekatere slovenske občine že imajo tovrstne programe, za zgled in posnemanje pa so nam lahko nekatere občine v drugih republikah, zlasti v SR BIH, kjer so delavci s svojimi deviznimi sredstvi ustanovili celo delovne organizacije. Morda nam manjka domiselnosti ter sistematične in vztrajne akcije.

Še nekaj besed o drugem vprašanju, to je o vlogi in nalogah komunistov pri uresničevanju skupščinskega delegatskega sistema. Izteka se že deveto leto, pa vendar se še vedno soočamo z nekaterimi tako imenovanimi otroškimi boleznimi v delovanju delegatskega sistema. Čeprav smo v marsičem na tem področju dosegli močan napredek, pa so mnogokje temeljne delegacije, pa najsi gre za občinsko skupščino ali za skupščine SIS, prepuščene same sebi, brez potrebne pomoči in nujnega medsebojnega sodelovanja. Lahko z vso odgovornostjo trdim, da delegacijam in delegatom ni povsod nudena potrebna strokovna pomoč

pri proučevanju gradiva, oblikovanju stališč in mnenj, pobud in predlogov, zato večina delegatov prihaja na seje zbora brez stališč in tudi ni prave in vsebinske razprave. Toda tega nismo krivi delegati sami, ker bi bilo iluzorno pričakovati, da se bodo sami znašli v včasih dokaj zahtevnem sejnem gradivu. Hkrati pa je tudi res, da so nekatere delegacije že na meji sklepčnosti, da je precej delegatov, ki ne opravljajo delegatske dolžnosti, čeprav so kandidaturi sprejeli. Vsa ta aktualna vprašanja bodo obravnavali zbori občinske skupščine na svoji junijski seji.

Tokrat ne bom uporabil poslošene ocene, da so za to odgovorni samo komunisti. Toda vsekakor je naša naloga, naša partijska dolžnost in odgovornost, da čimprej skupaj z drugimi DPO ocenimo delo in položaj temeljnih delegacij, kakšni so pogoji za njihovo delo, da ocenimo in zaostriamo posamično odgovornost, od članov delegacij preko strokovnih služb do poslovnih struktur in samoupravnih organov. Hkrati menim, da bi morale osnovne organizacije ZK skupaj z drugimi DPO spremljanje in vzpodbujanje aktivnega dela ter skrb za nadaljnji razvoj skupščinskega sistema na delegatskih osnovah uvrstiti med svoje trajne in vsakodnevne naloge. Zato v celoti podpiram predlagano besedilo programske usmeritve in predlagam dopolnitev 1. odstavka 2. točke na 4. strani z naslednjim besedilom: »V ta namen bomo najkasneje v maju letos skupaj z DPO ocenili sedanje stanje na področju delegatskega sistema, sprejeli konkretne ukrepe in usmeritve za odpravljanje ugotovljenih slabosti in pomanjkljivosti ter sprejeli kot stalno nalogo skrb za nenehni razvoj in uveljavljanje ustvarjalnega odnosa v skupščinskem sistemu na delegatskih osnovah.«

SLAVKO KUNEJ

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETDEM OBDOBJU

O STRUKTURI ČLANSTVA

V članstvu Zveze komunistov v občini je od skupnega števila članov glede na socialno poreklo 57 % delavskega, 5 % intelektualnega, 6 % službenkega, 12 % kmečko-delavskega, 15 % kmečkega, 3 % obrtniškega in 2 % ostalega socialnega porekla. Po starostni strukturi prevladujejo člani v starosti med 20 in 50 let, zelo malo je članov v starosti do 19 let (okoli 1 %), relativno malo pa tudi nad 50 let (20 %).

Marksistično usposabljanje

PREDMET SAMOUPRAVLJANJE S TEMELJI MARKSIZMA — OBLIKA IDEJNOPOLITIČNEGA OZIROMA MARKSISTIČNEGA USPOSABLJANJA

Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje je v šolskem letu 1974/75 predpisal uvedbo novega predmeta v vse tipe takratnih srednjih šol — to je predmet SAMOUPRAVLJANJE S TEMELJI MARKSIZMA.

Predmetu smo zastavili številne naloge in njegova uvedba je naletela na širok odmev in na zelo različne ocene. V času usmerjenega izobraževanja je tudi predmet samoupravljanje s temelji marksizma doživel pomembne korekcije učnih vsebin. V skupni vzgojno izobraževalni osnovi v usmerjenem izobraževanju ima predmet mesto splošnoizobraževalnega predmeta v prvem in drugem razredu, v ostalih letih šolanja pa je predmetu namenjena ena uro tedensko za poglobljanje in širjenje in še za spoznavanje nekaterih novih vsebin.

V prvem razredu spoznajo učenci značilnosti našega marksističnega samoupravnega sistema, delno njegovo teoretično zasnovanost v marksistični ideji in značilnosti socialističnega oziroma socialističnih sistemov. V drugem razredu spoznavajo učenci marksizem — njegov nastanek, temeljne vsebine in marksizem jugoslovanskih marksistov; v razgovorih poskušamo z vidika marksizma analizirati nekatere probleme življenja sodobnega človeka, kot so sreča, ljubezen, smisel življenja, pomen umetnosti, ustvarjalnosti, odtujenost, morala itd.

To nekoliko širšo predstavitev predmeta samoupravljanja s temelji marksizma smo si dovolili zato, ker menimo, da bomo na ta način uspešneje odgovorili na osnovno vprašanje, ki si ga zastavljamo v tem tekstu: Ali je pouk predmeta samoupravljanje s temelji marksizma tudi oblika idejnopolitičnega oziroma marksističnega usposabljanja za delo v Zvezi komunistov v naši družbi?

Odgovor na zastavljeno vprašanje je pozitiven, vendar pa menim, da moramo razmišljati naprej. Tako je potrebno postaviti vprašanje, v kolikšni meri se lahko nek šolski predmet uveljavi pri tako pomembni nalogi. Njegovi uspehi so zanesljivejši, če je predmet oblika sicer z marksizmom prežete vzgoje in izobraževanja in če imata ideologija delavskega razreda ter njegov svetovni nazor, ki temelji na marksizmu, v družbi jasno uveljavljene pozicije. Nadalje je pomembno, kako marksizem učimo in kak marksizem učimo, če se marksizem sploh da učiti. Seveda pa se pri tem postavlja tudi vprašanje, kako je s svobodno izbiro svetovnega

nazora, ki je v naši družbi zagotovljen tako v ustavi kot v vseh drugih pomembnih aktih, če se vsi učenci učijo marksizma. No, res je, vsi učenci se učijo enake vsebine o marksizmu in marksizma, vendar pa to ne pomeni, da ga tudi sprejemajo.

Kot učitelj razumem poučevanje marksizma tako, da nudim z marksizmom učencem orodje za kritično analizo vseh družbenih odnosov. Učenje marksizma ni le poučevanje del klasikov oziroma teoretikov marksizma, učenje marksizma pomeni tudi spoznavanje vse prakse revolucionarnega marksističnega gibanja ter spoznavanje in vrednotenje osnovnih socialističnih samoupravnih vrednot, saj so te vrednote izraz revolucionarne ustvarjalne uporabe marksizma v naših konkretnih razmerah.

Če učenec spozna pravo naravo revolucionarne marksistične misli, na marksistično vzgojo in izobraževanje ne bo gledal kot na teorijo ali dogmo, temveč bo dojel vso odprtost marksističnega pouka, njegovo kritičnost in težnjo, da hočemo preseči in revolucionarno negirati na višji ravni vse obstoječe, tudi same sebe in svoje učenje. Drugače povedano — učenje marksizma daje učencem priložnost za aktiven odnos do resničnosti, spodbuja jih k revolucionarnemu spremljanju resničnosti, to pa pomeni, da na človeka ne gledamo kot na objekt, temveč kot na subjekt revolucionarne akcije, da sam postane tvorec lastnega perspektivnega spremljanja in izpolnjevanja. To pa je zlasti pomembno za mlade z ozirom na njihove kreativne potencialne.

Na tak način se trudimo, da učencem omogočamo spoznavanje marksistične teorije v usmerjenem izobraževanju — na srednji stop-

nji. To je prva celovita in poglobljena predstavitev marksistične teorije, s katero se učenec sreča. Gotovo so tako pridobljena znanja lahko solidna osnova vsakega nadaljnega idejnopolitičnega oziroma marksističnega izobraževanja tako v organiziranih oblikah kot tudi za samoizobraževanje, komunisti pa moramo skrbeti za permanentnost v usposabljanju članov Zveze komunistov.

STŠ strojne in elektro stroke

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

IDEJNOPOLITIČNO USPOSABLJANJE

Kljub vrsti sklepov odnos do IPU (idejnopolitično usposabljanje) prepočasno spreminjamo, še vedno ni dojeta nujna potreba po usposabljanju, po znanju, saj brez tega ne moremo uspešno delovati; še vedno ni izostrena odgovornost do tega vprašanja v OO ZK. Gotovo je eno: komunisti moramo bitko za spremembo odnosa do IPU začeti v OO ZK, uveljaviti jo moramo kot temeljno statutarno obveznost, kot razlog za idejno diferenciacijo. Zakaj še vedno dopuščamo do 50 % osip v nekaterih oblikah IPU (občinska politična šola, dopisna šola marksizma), zakaj zaradi takega odnosa članov ni izrečen v OO ZK noben vzgojno politični ukrep? Ali ni to še vedno odraz oportunitizma, neodgovornosti, sopotništva v ZK in podobnih negativnih pojavov?

Družbena samozaščita in obramba

Osnovna organizacija ZKS Uprave za notranje zadeve Krško podpira kritičen ton v letošnjem letnem poročilu, iz katerega so istočasno za nas v UNZ razvidne naše prioritete bodoče naloge. Tako bomo intenzivirali aktivnost predvsem na področju akcijskega povezovanja komunistov na ravneh UNZ Krško, Sveta komunistov v KS Krško in Republiškega sekretariata za notranje zadeve, na področju idejnopolitičnega usposabljanja in povečane vključevanja naših članov v delo v družbenopolitičnem sistemu.

Osnovna usmeritev UNZ je, da celotna delovno strokovna aktivnost naših delavcev temelji in bo temeljila na idejnopolitični osveščenosti in usposobljenosti in tudi v bodoče bomo vse svoje delovne, idejnopolitične in akcijske aktivnosti podre-

jali tem ciljem.

Na področju celotnega varnostnega sistema se bomo še naprej — s ciljem podružbljanja varnostne problematike — aktivno in mobilno vključevali v delo komitejev za SLO in DS na vseh ravneh. O komitejih za SLO in DS je potrebno kritični dodatki — še posebno velja to za organe v KS in OZD — da so v organizacijskem smislu zaživel, še vse premalo pa so to akcijsko operativna telesa, katerih aktivnost bi dinamičneje utrjevala vsa področja in naloge SLO in DS. Glede operativnosti se vsekakor ne moremo zadovoljiti z že doseženo ravni objektivnega in ažurnega ocenjevanja varnostno-političnih razmer v posameznih konkretnih okoljih, še posebno upoštevajoč sedanji družbeni trenutek.

Upoštevaajoč dejstvo, da je delo komunistov v UNZ tesno in neločljivo povezano z našim strokovnim poslanstvom, se lahko povsem upravičeno kot strokovni segment tega kompleksnega področja vključimo v razpravo o VI. poglavju v zvezi s SLO in DS, ki je ena izmed pomembnih in stalnih nalog celotne ZK. K delu poročila, ki govori o utrjevanju razredne zavesti, samoiniciativnosti in učinkovitosti sistema družbene samozaščite v vsakodnevem življenju, želimo prispevati nekatera spoznanja o značilnostih in posameznih spremembah odnosa občanov, kot posameznih nosilcev in subjektov sistema SLO in DS, do varnostne problematike z vidika pomoči UNZ.

Nesporno je v minulem obdobju storjen korak naprej v rasti varnostne kulture občanov, kljub temu pa posamezni primeri opozarjajo, da sedanji družbeni trenutek in zaostreni pogoji gospodarjenja prinašajo tudi nekatere negativne odseve na samoiniciativnost in samozaščitnega obnašanja občanov. Vse pogostejši občutek občanov o eksistenčni ogroženosti, ustvarjanje miselnosti o absolutni odvisnosti perspektive OZD le od vodstveno strokovnih struktur, pristajanje na formalne oblike odločanja in podobno lahko objektivno pogojeno začne krepiti podjetniško miselnost in tehnokratske poglede, kar pa istočasno pomeni zapiranje v delovno okolje, oslabilno reagiranje in opozarjanje na različne oblike preizkusov izpodkopavanja ekonomskih temeljev družbe, zlorab, malomarnega poslovanja ter drugih družbeno škodljivih pojavov. Podobne posledice sledijo tudi eventualni krepitvi oportunitizma, pasivnosti in politične apatije, še posebno upoštevaajoč dejstvo, da so se posamezni občani že v preteklosti iz različnih interesov (kot so n. pr. molk iz lažnega prijateljstva, molk iz materialnih pobud in interesov, bojazen pred sodiščem ipd.) izogibali in se niso odzivali lastni zavesti ali pa celo ovirali UNZ pri osvetljevanju konkretnih problemov. Torej samozaščitno obnašanje ne sme postati le tema razprav in tema, o kateri imamo vsi dosti povedati, ki se preneha v trenutku, ko se zahteva osebni konkretni prispevek. Podobno negativno ocenjujemo vse pogostejšo nagnjenost občanov k postavljanju zahtevka anonimnosti, saj se samozaščitno obnašanje ne more postaviti v nek ilegalni odnos, vsekakor pa je ta težnja na eni strani kontradiktorna s poraslimi cestnimi in gostilniškimi komentarji o neveljavljanju osebne odgovornosti, na drugi strani pa se moramo pri tem iskreno vprašati, ali smo uspeli preseči miselnost, da so tisti, ki nudijo pomoč UNZ, »policijski doušniki«, kakor tudi običajen način našega reagiranja, da najprej iščemo in se vprašujemo, kdo je prijavitelj, drugorazrednega značaja pa je pri tem vsebina prijave. Skratka komunisti

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

O POLITIČNO — VARNOSTNIH RAZMERAH

Če ob vajah, obrambnih usposabljanjih in drugih organiziranih aktivnostih ugotavljamo visoko stopnjo pripravljenosti in osveženosti delovnih ljudi in občanov za izvajanje obrambnih in samozaščitnih nalog, pa lahko tudi ugotovimo, da se srečujemo v vsakodnevni praksi še z vrsto pomankljivosti, nedoslednosti, pomanjkanja zavesti, varnostno — samozaščitne osveženosti (požarna varnost, varnost v prometu, delovne nesreče, napadi na in zloraba družbene lastnine, varovanje družbene lastnine, nesamoupravno ponašanje itd.), kar daje zaključek, da naše aktivnosti glede osveščanja, usmerjanja, vodenja in širjenja obrambnega in samozaščitnega delovanja delovnih ljudi in občanov niso bile tako uspešne, kot bi želeli, čeprav še vedno ocenjujemo, da so politično — varnostne razmere razmeroma ugodne, s čemer pa se ne smemo zadovoljevati saj prav sedanje zapletene družbenogospodarske in družbenopolitične razmere zahtevajo prav od nas komunistov daleč več naporov in aktivnosti kot v preteklem obdobju. Čeprav smo v precejšnji meri odpravili posploševanje in poenostavljanje nalog, ukrepov in aktivnosti družbene samozaščite, še ni v celoti dojeno, da le z uresničevanjem konkretnih nalog družbene samozaščite dosega varnostno, obrambno in zaščitno odpornost in trdnost celotne družbe.

v UNZ ocenjujemo, da sedanji družbeni trenutek zaostrenih pogojev gospodarjenja prinaša s sabo nove momente, ki se lahko negativno odrazijo na nadaljnjo rast varnostne kulture in samozaščitnega obnašanja občanov, kar pa zahteva od nas komunistov, da s tekočim ocenjevanjem takšnih pojavov in politično aktivnostjo onemogočimo vse tovrstne tendence.

Komunisti v UNZ se v celoti pridružujemo ugotovitvi, da moramo s svojo aktivnostjo bolj skrbeti za kadrovske napajanje vseh strokovnih segmentov sistema SLO in DS. Vpis v naše kadetnice in nasploh kadrovske popolnjevanje v Republi-

škem sekretariatu za notranje zadeve se mora v bodoče odvijati s še popolnejšo podporo in aktivnostjo Zveze komunistov.

BOJAN GRICAR

Statutarna komisija

DUŠAN DORNIK, predsednik statutarne komisije:

»Že iz poročila o delu občinske organizacije ZKS Krško in njenih organov je razvidno, da ni cilj poročila, da bi naštevali dnevne rede, temveč, da bi predvsem ocenili, koliko smo uspeli v uresničevanju statuta ZKS in ZKJ, koliko smo uspeli vnesti v naše delo take oblike in metode dela, ki jih predvidevata oba statuta in statutarni sklep, in kakšni so učinki naših aktivnosti.

V preteklem enoletnem obdobju je statutarna komisija občinske organizacije ZKS samostojno in v sodelovanju z organi občinske organizacije ZKS Krško (komitejem, tovariškimi razsodiščem in komisijo za organiziranost in razvoj ter kadrovske politiko v ZK) uresničevala svoje sklepe, statutarni sklep in statut ZKS in ZKJ.

Komisija je med tistimi, ki so se največkrat sestali. Na svojih sestankih smo izdelali osnutek in potem predlog statutarnega sklepa, vzorčni primer poslovnikov za OO ZK v OZD in KS ter predlog poslovnika komiteja in njegovih organov oziroma komisij. Tako lahko ugotavljamo, da je statutarna komisija predvsem sestavljalka statutarnega akta in v celoti ne opravlja svoje statutarne opredeljene naloge, to je, da bi bila komisija bolj vključena v celotno aktivnost Zveze komunistov, kot to določa 50. člen statuta ZKS, in sicer zlasti pri političnem ocenjevanju uresničevanja statutarne določil in notranjih odnosov v Zvezi komunistov. Res je, da je to po eni strani stvar aktivnosti same komisije oziroma stvar prizadevnosti, delavnosti in samoiniciativnosti njenih članov, pa tudi njenega predsednika, vendar pa po drugi strani tudi vprašanje dela in odnosa drugih, to je organov občinske organizacije ZK. To pa pomeni, da se mora statutarna komisija, predvsem njeni člani, v večji meri vključiti v aktivnosti, ki jih vodi občinski komitej, zlasti v razne delovne skupine in komisije, v oblike akcijskega povezovanja, sodelovanja na posvetih in podobno. V neki meri je naša statutarna komisija to svojo statutarne naloge izvrševala, saj se predstavnik komisije redno odziva vabilom sej komiteja in predsedstva. Vendar pa izvrševanje te statutarne opredeljene naloge po 50. členu statuta ZKS zahteva, da statutarna komisija v smislu akcijske enotnosti medsebojno uskladi program dela s komitejem in predsedstvom, potrebno pa je medsebojno

no informiranje, dajanje pobud, predlogov in podobno. Tudi statutarne komisija bo morala iti v osnovne organizacije ZK in tam samostojno ali s sodelovanjem v delovnih skupinah občinskega komiteja in neposredno na podlagi dela in aktivnosti OO ZK analizirati, v kakšni meri OO ZK izvajajo statutarne določila zlasti glede svojih dolžnosti in obveznosti.

V opravičilo prej navedenim pomanjkljivostim pa statutarne komisija navaja, da je moral biti preteklo leto le dan poudarek normativni politiki oziroma sestavljanju statutarne aktove in je statutarne komisija v statutarne roku uspešno uresničila to svojo nalogo. Kljub temu pa je tudi uspela OO ZK opozarjati na nekatere nestatutarne odločitve. Te so: sprejemanje političnih sklepov in stališč, sprejemanje v ZK in izrekanje vzgojnopolitičnih ukrepov, enačenje organov in komisij, vloga sekretariata OO ZK.

Predsednik statutarne komisije Dornik Dušan je podal obrazložitev

o uskladitvi številčne sestave občinskega komiteja ZKS z določili statutarne sklepa o organiziranosti in delovanju organizacije ZKS v občini Krško:

Dne 27. 12. 1982 je Komite sprejel statutarne sklep — »Spremembe in dopolnitve statutarne sklepa o organiziranosti in delovanju organizacije ZKS v občini Krško.« V 49. členu je opredelil, da šteje OK ZK 31 članov in v 57. členu, da šteje P OK ZKS 9 članov. Glede na to, da imata OK in tudi P OK več članov, kot je opredeljeno v statutarne sklepu, se predlaga verifikacija oz. ponovna potrditev že sprejete statutarne sklepa.

Na podlagi podane obrazložitve je programsko-volilna konferenca potrdila noveliran oz. s statutom ZKS uskladen statutarne sklep o organiziranosti in delovanju organizacije ZKS v občini Krško. Komite šteje po določilu novega statutarne sklepa 31 članov, predsedstvo pa 9 članov.

MLADI V KMETIJSTVU

FRANC BAVEC iz OO KS Senovo je spregovoril o problemu idejnega usmerjanja mladih iz kmetijstva. Po podatkih OK ZKS Krško sta v članstvu Zveze komunistov le 2 kmeta v občini, kar je procentualno — glede na delež kmečkega prebivalstva — absolutno premalo. Torej podatek kaže, da moramo na tem področju marsikaj narediti, kajti samouprava na tem področju od leta 1981 ni zaživela. Le z reorganizacijo je pričakovati, da se bo stanje izboljšalo. Dejstvo je, da je zasebno kmetijstvo pogojeno z nekaterimi zgodovinskimi pojavi, ki so predvsem sociološke in psihološke narave.

Mladi iz kmetijstva so organizi-

rani v aktivu mladih združnikov, vendar je v občini samo okoli 30 stalnih članov, vprašanje pa je, kaj je z ostalimi. Poraja se tudi vprašanje, kaj smo komunisti storili za idejnopolitično samoosveščanje, delovanje in vključevanje mladih iz kmetijstva v naš družbeni sistem. Predlaga, da OK ZKS vnese v svoj program delovanja večjo akcijsko aktivnost idejnopolitičnega delovanja mladih iz kmetijstva. Kajti, če med kmeti ni komunistov, si moramo ostali komunisti prizadevati, da se bomo v današnji družbenoekonomski situaciji vključili mednje, se seznanili z njihovimi problemi in jih strokovno osveščali, tako da bomo res lahko prešli v idejno ak-

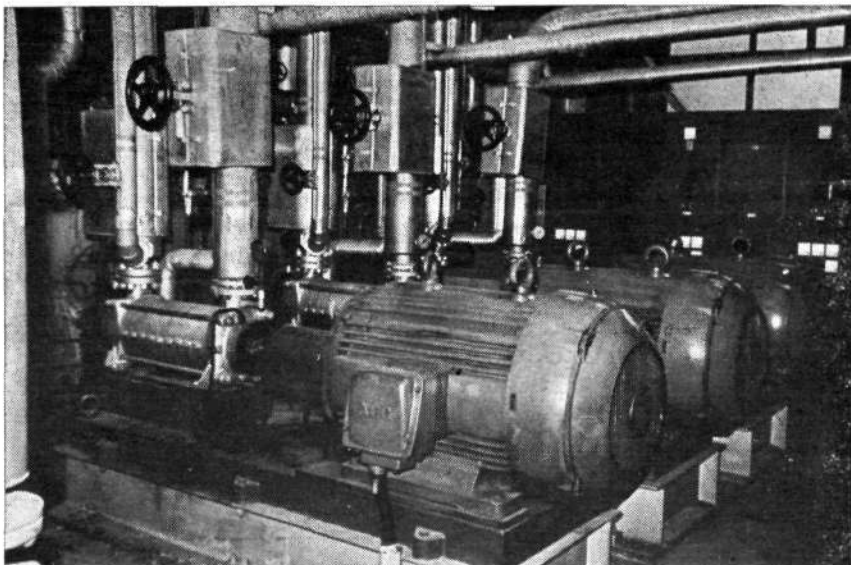
cijo, ki je v socialistični preobrazbi kmetijstva nujna. Le s skupnimi močmi bomo pripomogli, da zasebno kmetijstvo zaživi s konkretnimi smernicami razvoja. Ker ravno zasebno kmetijstvo predstavlja težaven kompleks, niso dovolj samo dolgoročne smernice razvoja, ampak je potrebna naša stalna prisotnost pri obravnavanju problemov.

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

O SPREJEMANJU V ZK

Sprejem v Zvezo komunistov še nima tistega mesta v delu OO ZK, ki bi ga glede organizacijske in kadrovske krepitve ZK tudi v pogledu socialno-kadrovske strukture ZK moral imeti, predvsem pa je opazno, da je med novosprejetimi premalo delavcev iz neposredne proizvodnje in učencev, ki se usposabljaajo za proizvodne poklice v centrih usmerjenega izobraževanja. Med novosprejetimi v preteklem obdobju prevladujejo mladi do 27 let starosti.

Bistveni problem kadrovske krepitve ZK in sprejema novih članov je tudi sedanji način usposabljanja. Osnovne organizacije so kandidate za sprejem v ZK predvsem evidentirale in jih skorajda niso vključevale v svoje delo, usposabljanje pa je izvajano v občinskem merilu (seminarji za 20 — 30 kandidatov). Tak pristop je neustrezen, kandidati naj bi se usposabljali v OO ZK, ki bi s tem sprejela vso odgovornost za sprejem, sprejem bi bil bolj kontinuiran, osip kandidatov pa verjetno tudi manjši, saj je opazno, da je od evidentiranih kasneje sprejeto okoli 30 — 40 % kandidatov.

»NAŠ GLAS« — skupne delegatske informacije. — Izdaja INDOK center Krško. — Naklada 1000 izvodov. — Odgovorni urednik: Ivan Kastelic. — Uredništvo CKŽ 12, Krško tel. 71-768. — Tisk: Papirkonfekcija Krško.

Obvladati razmere

Enoletno obdobje, ki ga sklepamo, je bilo prežeto z ustvarjalnim in razgibanim družbenopolitičnim in družbenogospodarskim življenjem v resnih, zaostrenih družbenogospodarskih razmerah, ki so zahtevale izredne napore subjektivnih sil na čelu z Zvezo komunistov v vseh življenjskih in delovnih okoljih. Lahko rečemo, da je bilo preteklo obdobje čas resnih preizkušenj ter čas trdega dela in boja za uveljavljanje samoupravne misli in akcije, zagotavljanje kontinuitete

proizvodnje, uveljavljanje in krepitev družbenoekonomskega odnosa in preseganju težavnih razmer, ki so nastale predvsem v drugi polovici preteklega leta.

Komunisti nismo zapirali oči pred objektivno stvarnostjo, nismo omahovali pred ustvarjalnim preseganjem in odpravljanjem vzrokov teh težav, čeprav lahko rečemo, da rezultati naših aktivnosti na vseh področjih življenja in dela niso enako uspešni.

Zaostrene družbenogospodarske razmere so našo aktivnost usmerile predvsem v zagotavljanje kontinuitete proizvodnje in dela, sprejemanje in izvajanje stabilizacijskih ukrepov in programov za bolj učinkovito gospodarjenje z družbenimi sredstvi. Ocenjujemo, da so bili doseženi uspehi, ki se odražajo v tem, da smo do sedaj praktično v vseh organizacijah združenega dela zadržali stalnost proizvodnje in dela, ob sicer minimalni rasti proizvodnje. Težave v zunanji likvidnosti, obveznosti do vračila dolgov v tujini so tudi v gospodarstvu naše občine povzročili težave v zagotavljanju surovin in repromateriala, kar je zahtevalo znatne napore v preseganju tekočih težav.

Te težave so se posebej zaostriale v zadnjem času predvsem v našem največjem kolektivu Tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj«, čeprav lahko rečemo, da tudi ostali kolektivi niso brez podobnih težav.

Zaostrene gospodarske razmere so pokazale, da povezovalne združenega dela v reprodukcijskih verigah na enotnem jugoslovanskem trgu, na dohodkovnih principih in skupnem dohodku še ni postala prava vsebina samoupravljanja.

Administrativno urejanje razmer in odnosov, sicer objektivno nujno, vendar v zadnjem času preveč razširjeno, objektivno zožuje prostor samoupravljanju, odločujoči vlogi delavca v obvladovanju družbene reprodukcije, na nekaterih segmentih pa s svojim prevladujočim vplivom že resno zavira ustvarjalno vlogo in moč delavcev in delovnih kolektivov. Težko je na tem nivoju oceniti uspešnost administrativnih ukrepov. Ostaja dilema, ali so res vsi ukrepi nujni, dejstvo pa je, da se mi komunisti ne moremo in se nismo sprizajzili s takšnim načinom urejanja družbenih odnosov v samoupravnem sistemu, saj kljub svoji objektivni nujnosti v sedanjem trenutku ne nakazujejo dolgoročnega izhoda iz sedanjih težav.

Ali smo uspešno obvladovali konkretne družbenogospodarske razmere? Ugotovimo lahko, da dokaj uspešno. Predvsem v tistih okoljih,

kjer je Zveza komunistov stala na čelu fronte za stabilizacijo in preseganje težav in problemov. Dosegli smo mobilizacijo delovnih ljudi, ki so dojeli sedanje težave, ki so pripravljene prispevati s svojim delom k celotnim naporom družbe za dolgoročno stabilizacijo razmer. Imamo vrsto primerov, ki govorijo o tem: naporu rudarjev, papirničarjev, konfekarjev, kovinarjev in drugih so dali rezultate in obnem dokazali visoko stopnjo zavesti in pripravljenosti za prenašanje bremena sedanjih razmer. Gotovo je, da so doseženi premiki v mentaliteti, pogledih itd. Vse bolj prevladujejo mnenja, da je koncept opiranja na lastne sile, dolgoročno

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

DELO KOMUNISTOV IZVEN OSNOVNIH ORGANIZACIJ

V pripravah na 5. sejo Občinskega komiteja ZK, kjer smo obravnavali aktualna vprašanja krepitev idejne in akcijske enotnosti ZK, je večina OO ZK temeljito ocenila delo komunistov v drugih DPO, samoupravnih organih in delegacijah. Ugotovljeno je, da komunisti tudi pri najpomembnejših vprašanjih, ki se obravnavajo v delegatskih skupščinah in samoupravnih organih, najčešče nastopajo kot posamezniki, brez stališča OO ZK. Isto je v KS pri obravnavi najpomembnejših vprašanj v skupščini krajevnih skupnosti, KK SZDL in delegacijah za skupščino SIS. Prav tako ni povratnih informacij OO ZK. Lahko ugotovljamo, da se še vedno OO ZK premalo ukvarjajo z vprašanji, ki so živ-

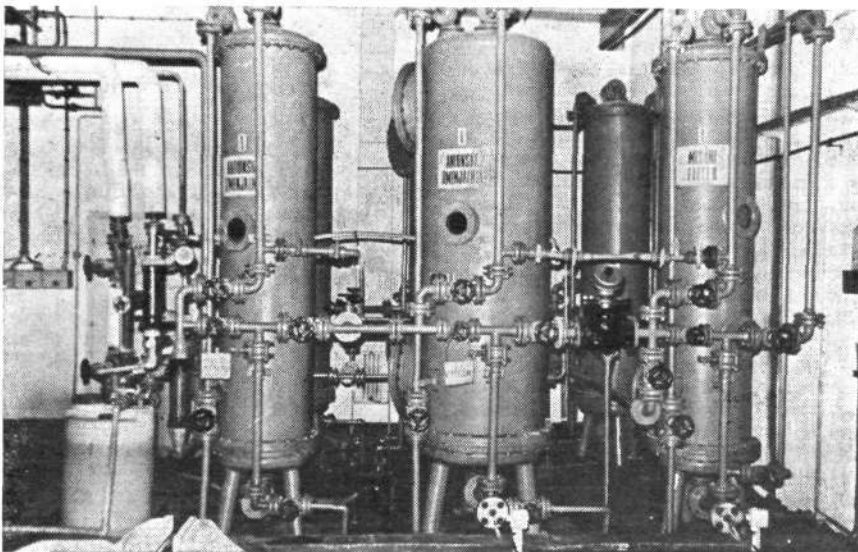
ljenjskega interesa za posamezno sredino in v katerih se odloča izven temeljnega okolja. ZK ima svoje delegacije v:

- v krajevni skupnosti za krajevno konferenco SZDL (ta funkcija ni zaživel);
- na nivoju občine pa:
  - delegate v DPZ,
  - delegate v OK SZDL,
  - delegate v družbenih svetih.

Delegati v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine obravnavajo vsa gradiva za seje DPZ na skupnih sejah predsedstva OK ZKS, najpomembnejša vprašanja pa na sejah OK ZKS. Skupna stališča so usmeritev za delo delegatov v DPZ.

Isto velja za seje OK SZDL. Pomanjkljivost, s katero se srečujemo, je tudi ta, da le redko predhodno pridobimo mnenja OO ZK; povratne informacije organom še niso postale stalna oblika dela.

Družbeni sveti v občini niso zaživele, krivda in odgovornost je tudi in predvsem na nas komunistih.

usmeritev v izvoz, substitucija uvoza, prilagajanje vseh oblik porabe realnim možnostim, večja produktivnost, lastno znanje in razvoj izhod iz sedanjih težav, ob istočasnem odrekanju dosedanemu načinu življenja, navad, potrošnje, standarda.

Zaostrene gospodarske razmere so imele neposreden vpliv na zaostrene pogoje gospodarjenja tudi na področju družbenih dejavnosti, ki so - po izjemno dinamičnem razvoju v preteklem obdobju — danes v objektivno težkih razmerah. Tudi na tem področju so stabilizacijski napor prisotni, prvi rezultati so vidni, čeprav se prav na tem področju zaostrujejo razmere tudi zato, ker v naših pogledih še ni v celoti prevladala zavest, da so tudi družbene dejavnosti soustvarjalci dohodka in pomemben faktor v zagotavljanju realizacije ciljev, ki smo jih opredelili v gospodarstvu. Ne smemo v njih videti le velike potrošnike družbenih sredstev, in še to predvsem v izvajalcih.

Področje skupne, splošne in osebne porabe smo obravnavali v okvirih, ki so opredeljeni z družbenimi cilji. Poleg zavestne akcije subjektivnih sil in dojetja razmer, ki zahtevajo takšno obnašanje na tem področju, so gotovo prispevali k temu tudi omejitveni ukrepi.

Težave v zagotavljanju proizvodnje, težave v preskrbi, ki smo jih dokaj uspešno obvladovali, rast življenskih stroškov ob padcu realne standarda pa so zaostrili tudi vrsto vprašanj, ki direktno vplivajo na razpoloženje delovnih ljudi in občanov. Kljub takim razmeram ocenjujemo, da so bile v preteklem obdobju politične razmere razmeroma ugodne. Lanskoletna udeležba na volitvah ter nekatere druge akcije izpričujejo visoko stopnjo politične zavesti naših delovnih ljudi in občanov, ki jo izkazujejo vsak dan, ko se morajo boriti s težavami, ki nastajajo v proizvodnji in reprodukciji, v zvezi z omejevanjem standarda in drugimi nevsčnostmi, ki nam grenijo življenje. Takšna usmerjenost delovnih ljudi je najtrdnjša opora našemu nadaljnjemu delu, pogoj za hitrejši splošni družbeni napredek, za nas komuniste pa moralna in revolucionarna obveza, da z našimi aktivisti, našim vzgledom nakazujemo smeri razreševanja sedanjih težav, ob uveljavljanju in krepitvi samoupravnih odnosov. Sedanje razmere pa v mnogočem izostrujejo odnos delovnih ljudi in občanov do vrste vprašanj, postopkov in ukrepov, obnašanj; izostrujejo občutljivost do vseh dogajanj v naši družbi; zahtevajo hitrejšo in uspešnejšo preseganje sedanjih težav; kritični so do vseh nepravilnosti; kritični do Zveze komunistov; vse to moramo oceniti tudi v lastni luči, kako mi komunisti odgovorjamo in reagiramo s svojimi aktivnostmi na odpravljanje nastalih težav in razmer. Mislim, da moramo v večji meri prisluhniti ljudem, njihovi

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETNEM OBDOBJU

KRITIČNOST — ODRAZ ZAOSTRENIH RAZMER

Med delavci, delovnimi ljudmi in občani je izostren posluš za vsa dogajanja v naši družbi; prisoten je kritičen odnos do vseh vprašanj, ki se pojavljajo v delu in življenju družbe v celoti in v konkretnih okoljih. **Ta kritičen odnos delovnih ljudi in občanov ne zadeva zgolj gospodarska vprašanja, ampak vse bolj tudi politična, samoupravna in moralno-etična vprašanja; prisotna so kritična razmišljanja o dejanski vsebini samoupravnih odnosov in vlogi delavcev v njih, o nagrajevanju po delu in rezultatih dela, vprašanjih socialne varnosti, preskrbe, zagotavljanju dela in zaposlovanju, o vlogi in delu skupnih služb, raznih družbenih služb in upravnih organov, dela DPO, posebej njihovih vodstev, izvršilnih in samoupravnih organov in posameznikov.** Ta aktivnost je usmerjena predvsem na prepočasno in ne dovolj uspešno odpravljanje vzrokov sedanjih razmer ter razreševanje življenskih interesov in potreb delovnih ljudi in občanov; proti formalizmu, neodgovornosti, nesamoupravnemu obnašanju itd. Lahko rečemo, da je ta kritičnost odraz sedanjih zaostrenih razmer na gospodarskem področju, ki v večji meri kot doslej vplivajo na standard ljudi in njihovo socialno varnost. Izostruje se občutljivost ljudi za vsa dogajanja, odnose, vse pogostejše administrativno urejanje vrste odnosov in vprašanj. Ne moremo govoriti o krizi zaupanja, potrebno pa je bolj kot kdajkoli

doslej prisluhniti tem kritičnim razmišljanjem in jih upoštevati v vsakdanjem samoupravnem in družbenopolitičnem delu, predvsem pa odgovorneje odpravljati vzroke in posledice. Nadaljnje zaostrovanje družbenoekonomskih razmer, predvsem pa še eventualni nadaljnji ukrepi, ki bi vplivali na standard delovnih ljudi in občanov, bodo to kritičnost še izostrili, v okoljih z nakopičenimi, a nerazrešenimi problemi pa pripeljali tudi do izraženega nezadovoljstva. Ali smo to kritičnost v Zvezi komunistov v vseh okoljih in v občinski organizaciji ZKS v celoti dojeli, ali so naše aktivnosti usmerjene na razreševanje najpomembnejših vprašanj, ali smo v zadostni meri vpeti v vsa dogajanja v konkretnih delovnih in življenskih okoljih in borci za spremembo sedanjih zaostrenih razmer, ali smo resnična revolucionarna avantgarda, in ne nazadnje, ali smo in kaj smo vse storili, ne le za premagovanje sedanjih težav, temveč tudi za dolgoročno stabilnejše pogoje življenja in dela naše družbe. Ali smo dosegli z našo aktivnostjo in osebnim zgledom mobilizacijo vseh delovnih ljudi in občanov za uresničevanje stabilizacijskih naporov družbe in sleherne sredine, ali so v praksi resnične politične aktivnosti v drugih DPO, samoupravnih organih, delegacijah in delegatskih skupščinah; ali se povsod dosledno borimo za uresničitev politike ZK, za nadaljnjo krepitve socialističnih samoupravnih odnosov in odločujočo vlogo delavca v družbeni reprodukciji? Ali smo dosegli potrebno stopnjo idejne in akcijske enotnosti in učinkovitosti našega dela, ali so osnovne organizacije resnična revolucionarna jedra v slehernem okolju? Na ta vprašanja moramo celovito odgovoriti na naši programski konferenci.

va izostrena kritičnost mora postati za nas vzpodbuda za bolj vsebinsko delo, izostritev odgovornosti v lastnih vrstah, obenem pa tudi platforma za mobilizacijo delovnih ljudi in občanov za obvladovanje in preseganje sedanjih razmer in dolgoročno stabilizacijo na samoupravnih osnovah.

Na varnostno-političnem področju zasledujemo nekatere trende, ki nas morajo opozarjati na to, da se v celoti razmere tudi na tem področju zaostrujejo: rast gospodarskega kriminala, kršitev javnega reda in miru, nespoštovanje zakonitosti, mladinsko prestopništvo; pojavi izsiljenih sestankov, nam narekujejo, da izostrimo nekatere naše ocene o političnih razmerah, da jih stalno

in kritično presojamo ter istočasno usmerjamo naše aktivnosti v odpravljanje vzrokov za te pojave. Vzroke pa bomo uspešno odpravljali le s krepitvijo samoupravljanja, demokracije, uveljavljanjem vloge delegacij in delegatskih skupščin, humanizacijo naših medsebojnih odnosov, z našo večjo aktivnostjo in odgovornostjo za razmere, z borbo proti vsem pojavom, ki negativno vplivajo na razpoloženje ljudi, z javnostjo dela in dobrim informiranjem ter s krepitvijo odgovornosti v naših lastnih vrstah.

Zveza komunistov, osnovne organizacije in vodstva so v preteklem obdobju okrepile svojo aktivnost, komunisti, smo postali bolj kritični do lastnega dela. Poleg aktivnosti,

ki smo jih usmerjali v obvladovanje in preseganje družbenoekonomskih razmer, smo dosti sil posvetili tudi našim lastnim vprašanjem, tako organizacijskim kot vsebinskim, čeprav ukvarjanje s samo seboj za Zvezo komunistov v sedanjih razmerah ni najbolj primerno, vendar nujno, saj brez večje idejne in akcijske usposobljenosti, organiziranosti, akcijskega povezovanja ne moremo biti v svojem poslanstvu, svojem družbenopolitičnem revolucionarnem delu uspešni. Naše ocene so kritične, saj moramo biti do lastnega dela kritični. **Ustvarjalni nemir, ki je zajel večino osnovnih organizacij, že daje rezultate, so pa še nekatere OO ZK, ki niso našle se-**

be, ki niso dojele utripa svojega okolja. Da bi dosegli višjo stopnjo učinkovitosti, moramo še marsikaj storiti, predvsem pri idejni, organizacijski in kadrovski krepitvi naših vrst. Samozadovoljstvu posplošenosti in nenačelnosti v naših vrstah ni mesta. **Uveljaviti moramo lik komunista kot doslednega borca za krepitev socialističnega samoupravljanja, bratstva in enotnosti, varovanje pridobitev socialistične revolucije in narodnoosvobodilne vojne ter političnega dela aktivistov v doslednem upoštevanju naše revolucionarne vloge in moralno-etične obveznosti.**

MARJAN MARKL

Spremna beseda

BLAŽ KOLAR, sekretar Predsedstva Občinskega komiteja ZKS Krško:

»Na današnji konferenci smo komunisti usmerili svojo pozornost prav na tista vprašanja, s katerimi smo se v največji smeri ukvarjali v preteklem in sedanjem obdobju, to je na razreševanje družbenoekonomskih problemov in vprašanj. Brez dvoma izjemno pomembna vprašanja, ob ugotovitvi, da so bila razrešena najuspešneje prav v okoljih, kjer ni izostala idejnopolična in mobilizacijska vloga komunistov. Mislím, da bi morali poudariti na tem področju aktivnosti našo uspešnost v treh smereh: dosežke na področju dviga produktivnosti (pri tem pa ne samo ocenjevati le neposrednega proizvodnega dela, temveč splošno družbeno produktivnost, doseženo z boljšo organizacijo dela, poslovnostjo, višjo stopnjo izobrazbe in lastnega znanja, zmanjšanjem režije itd.), izvozne dosežke ter premike pri nagrajevanju po delu in rezultatih dela.

Ne bi hotel polemizirati z neka-

terimi razpravljalci, smatram pa za potrebno poudariti naslednje: V razpravah o odprtih vprašanjih elektrogospodarstva, predvsem organiziranosti, se kaže nedojetje vsebine družbenolastninskega odnosa kot temeljnega odnosa v naši družbi, saj drugače ne bi toliko poudarjali vprašanja samoupravne organiziranosti in njene nespremenjenosti oziroma želje, da vse ostane, kot je bilo do sedaj. Izhajati moramo iz dveh dejstev — sprejeli smo zakon o energetskem gospodarstvu in družbeni dogovor o samoupravni organiziranosti ter izvedli problemsko konferenco o energetskem gospodarstvu; energetika je dejavnost posebnega družbenega pomena. To so okviri in izhodišča za našo akcijo.

V današnji razpravi je bilo dosti rečenega o družbenoekonomskem položaju v družbenih dejavnosti predvsem vzgoji in izobraževanju, kulturi, zdravstvu in zaposlovanju. Ugotovitev je dovolj, potrebne so akcije, premiki, potrebno je nakazati smeri razreševanja vprašanj, tu se kaže moč komunistov.

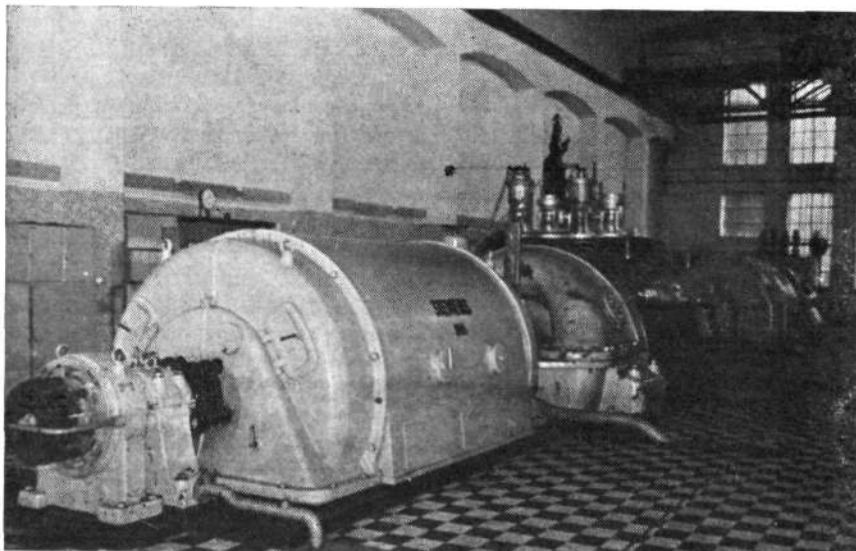
IZ POROČILA O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS KRŠKO IN NJENIH ORGANOV V PRETEKLEM ENOLETDEM OBDOBJU

AKCIJSKO POVEZOVANJE KOMUNISTOV

Komite je v preteklem obdobju dvakrat ocenil delovanje osnovnih organizacij ter sprejel usmeritve za aktiviranje tistih, ki še niso našle same sebe, zadalžil posamezne člane za pomoč tem OO ZK in vzpodbudil akcijsko povezovanje komunistov v delovnih organizacijah s TOZD oziroma več osnovnimi organizacijami. Do sedaj je akcijsko povezovanje komunistov zaživelo v Tovarni celuloze in papirja, v zadnjem obdobju pa je pričelo živeti tudi v ostalih DO (ustanovljene so akcijske oziroma izvedene problemske konference). V teku je akcijsko povezovanje komunistov na nekaterih drugih področjih (vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, kultura, raziskovalna dejavnost).

Zakaj le govorimo o nezaposlenosti? Zakaj komunisti v SIS za zaposlovanje, v OZD, v sindikatih niso krenili v odločnejšo akcijo na tem področju? Oceniti moramo, ali je vprašanje nezaposlenosti le odraz strukturnega neskladja ali pa je nezaposlenost dejanska. Oceniti moramo, v kolikšni meri je prisotna mentaliteta monopola nad delom z družbenimi sredstvi, in kako je z dvojnostjo interesov, ko postane zaposlovanje aktualno le, kadar smo v vlogi staršev. Oceniti moramo, ali in kako uresničujemo našo ustavno obveznost, da gospodarimo s sredstvi v družbeni lasti tako, da ustvarjamo pogoje za novo zaposlovanje in da tudi nezaposleni uresničujejo svojo ustavno pravico do dela z družbenimi sredstvi. Kaj je s prekvalifikacijami? Ali mora vsakdo dobiti zaposlitev izključno na področju, za katero je usposobljen? Potrebno je več odločnosti, več realizma.

Ali je dovolj, ko govorimo o državni upravi, da razmišljamo le o organizacijskih aspektih in o številu zaposlenih? Pomembna je vsebina. Postavljam vprašanje, ali so upravni organi in izvršni svet resnično močni vzvodi za krepitev vloge delegatskih skupščin ali so preveč le klasični državni organi, morada v odnosu do skupščine preveč samostojni. Zakaj premalo uveljavljamo kontrolno vlogo in funkcijo delegatske skupščine? To so gotovo vprašanja, ki zahtevajo vsebinske premike. Občani imajo dosti pripomb

na upravo, na dolžino in komplicitanost postopkov, na odnos delavcev uprave do njih itd. Razlog več, da to vprašanje postavimo na dnevni red tudi v Zvezi komunistov.

Soglašam s pripombo, da smo na današnji konferenci premalo časa posvetili nekaterim vprašanjem, pomembnim za Zvezo komunistov: liku komunista, idejno-teoretski in akcijski usposobljenosti Zveze komunistov, idejnopoličnemu usposabljanju, uveljavljanju odgovornosti, idejni diferenciaciji in drugim vprašanjem. To so vprašanja, ki morajo postati trajna vsebina našega znotraj partijskega dela, saj bomo le tako lahko v vsakem trenutku odgovorili na vprašanje, v kolikšni meri smo resnično idejna vodilna sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Gotovo je nujno, da morajo ta vprašanja v našo programsko usmeritev za nadaljnje obdobje.

Ne želim posebej poudarjati pomena medsebojnih povezav občinskega vodstva ZKS z osnovnimi organizacijami, ne morem pa se strinjati s tem, da sta za take povezave odgovorna le sekretar in predsednik komiteja, temveč vsi člani občinskega komiteja in organov občinske organizacije ZKS in tudi same osnovne organizacije, zato so nekatere kritike v tej smeri težko sprejemljive. To vprašanje je prav gotovo izjemnega pomena za uspešno delovanje tako osnovnih organizacij kot občinske organizacije ZKS v celoti. Zavedati se moramo, da stojijo v sedanjem trenutku pred Zvezo komunistov izjemno pomembne naloge, na katere bomo lahko odgovorili in jih uspešno izvedli le ob maksimalni stopnji idejne in akcijske enotnosti komunistov, osnovnih organizacij in vodstev. Idejno in akcijsko enotnost moramo graditi ob konkretnih vprašanjih, zavedajoč se, da je ne zgradimo enkrat za vselej. Graditi jo moramo ob uveljavitvi kritičnosti do lastnega dela ter uspešnejših oblik in metod delovanja, ob uveljavljanju lika komunista — aktivista, ki mora slediti liku komunista iz najtežjega revolucionarnega obdobja pred vojno in med vojno. Graditi jo moramo z našo aktivnostjo v SZDL, drugih družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvih. Ne smemo se predolgo in preopogosto ukvarjati le s samim seboj, polje našega delovanja je med delavci, delovnimi ljudmi in občani. Tu se bije bitka za stabilizacijo in krepitev političnega sistema socialističnega samoupravljanja, tu nastajajo in se razrešujejo temeljna življenska vprašanja. Sedanje potrebe zato tudi narekujejo nove oblike in metode našega delovanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, drugih družbenopolitičnih organizacijah in v občini kot celoti.«

POVEZOVANJE V KS:

Sveti ZK

»Ugotovljeno je, da sveti ZKS v krajevnih skupnostih niso aktivni na vseh področjih in tudi niso odigrali svoje vloge.

Na našem območju imamo 4 osnovne organizacije ZK v svetu ZK. Število članov po osnovnih organizacijah ZK je primerno. Vse osnovne organizacije ZK se akcijsko povezujejo, razen ene iz objektivnih razlogov. Akcijska povezanost komunistov v krajevni skupnosti je nujna, sicer osnovne organizacije ZK delujejo preveč izolirano. Prav tu mora odigrati svojo vlogo svet ZK v KS. V naši KS smo se akcijskega povezovanja posluževali že delj časa. Svet ZK je organiziral razna študijska srečanja, ob tem pa smo spregovorili o žgočih problemih, ki tarejo krajevno skupnost ali pa delovne organizacije. Stališča in mnenja smo poenotili ter jih posredovali odgovornim nosilcem političnega življenja v KS. Svet KS se je ukvarjal tudi s kadrovsko politiko, prisoten je bil pri evidentiranju in kandidiranju odgovornih ljudi na odgovorne funkcije v krajevni skupnosti. Do sedaj še nimamo iz vsake osnovne organizacije ZK na območju krajevnih skupnosti članov v svetu ZK, kar je pomanjkljivost. Z novim statutarnim sklepom pa bo ta problem rešen, akcijsko povezovanje komunistov bo kvalitetnejše in s tem tudi delo sveta ZK. Tudi osnovne organizacije ZK na območju krajevnih skupnosti bi morale dati pobude za skupno reševanje problemov širšega pomena. Pri akcijskem povezovanju bi morali sodelovati vsi komunisti v krajevni skupnosti, tudi tisti, ki delujejo izven krajevnih skupnosti, ker se porajajo v krajevni skupnosti problemi, s katerimi bi morali biti seznanjeni vsi člani ZK. Smernice za delo v svetu ZK niso povsem znane, zaželeno bi bilo, da se le-te čimprej izdelajo. Akcijsko povezovanje komunistov v krajevni skupnosti mora biti usmerjeno in vzpodbujeno k reševanju nalog in problemov v okviru frontne SZDL. Le-ta je dolžna, da spremlja vse dogodke, ki se porajajo v KS.«

MARIJA KUKOVIČIČ

Ob 100-letnici Marxove smrti MARKSIZEM KOT DRUŽBENOPOLITIČNO GIBANJE

Celo stoletje so ideje Karla Marxa spreminjale in še spreminjajo svet. S tem ko so postale sestavina najrazličnejših socialnih gibanj in ideologij, so jih pogosto revidirali, pačili, dogmatizirali in spreminjali. Spopadle so se s te-

AKTIV KOMUNISTOV NEPOSREDNIH PROIZVAJALCEV

Aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev šteje 30 članov. Aktiv obravnava vsa aktualna vprašanja, predvsem s področja gospodarjenja, ustvarjanja in razporejanja dohodka, program družbenih dejavnosti itd. Doslej je imel 4 seje. Na sejah sodelujejo sekretar P OK ZKS, po potrebi predstavniki IS SO in SIS družbenih dejavnosti. Sekretar aktiva sodeluje na sejah predsedstva in komiteja, tako je prenos stališč aktiva v te organe kot tudi pobud za obravnavo vprašanj možen. Stališča aktiva so upoštevana v stališčih OK ZKS že v pripravi sej OK ZKS.

Nadaljnje metode dela aktiva bi morali usmeriti v:

— usposabljanje članov aktiva;

— dopolniti vsebino dela tako, da bodo člani aktiva imeli neposredne stike z neposrednimi proizvajalci v združenem delu večine (delovne skupine itd.).

žavami, zašle na stranske poti, vendar so se prav z bojem delavskega gibanja hkrati tudi bogatile in uspelo jim je vse do konca ohraniti svojo humanistično vizijo.

Kot najbolj utemeljena in v praksi tudi najbolj razširjena teorija o spreminjanju sveta je marksistična misel tudi danes v središču socialnih in ideoloških bitk kot trden temelj revolucionarnemu delovanju sodobnega delavskega razreda.

Stota obletnica smrti tega velikega preteklega in prihodnjega časa je nedvomno svojevrsten izziv vsem progresivnim silam k novemu spoznanju Marxa, k iskanju novih odgovorov. Za delavsko in komunistično gibanje v Jugoslaviji, za Zvezo komunistov Jugoslavije pa je tudi priložnost za preverjanje lastnih revolucionarnih spoznanj in lastnega teorijskega prispevka. Ta predlog bo vsekakor plodnejši, če bo spodbudil idejni in teorijski pluralizem ter svobodno razpravo med vsemi silami, ki se bojujejo za delo in človeka.